

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falva” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 33. szám.

Augusztus hó 13.

Az új gazdavédő rendelet

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) július hó 5-iki száma közli a gazdák elleni követelések behajtását korlátozó rendelkezések kiegészítéséről kiadott 7800—1933. számú kormányrendeletet. A kormányrendelettel kapcsolatban Lázár Andor igazságügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— A pénzüntézetek a kormánnyal szemben tudvalevőleg kötelezettséget vállaltak arra, hogy folyó évi október 31-ig mezőgazdasági ingatlanokra árverést nem tüzetnek ki s a már ki-tüztött ilyen árveréseket az adós kérelmére október 31. utáni időre halasztják. Minthogy azonban egyes más hitelezők továbbra is vezethetnének a gazdaadósok ingatlanaira árverést, a kormány a most kiadott rendeletben a nem pénzüntézeti követelések tekintetében akként rendelkezett, hogy bizonyos olyan követelések (árúvételárból, megbizásból stb. származó követelések) miatt, amelyek a 6300/1932. számú rendelet értelmében teljes egészükben fizetendők lettek volna, ha legalább 20 százalékos törlesztés már történt, vagy történik rájuk és a folyó kamatok is rendezve vannak, október 31-ig ingatlanárverést szintén nem lehet tartani.

— Minthogy továbbá a gazdák egy része a tavalyi rossz termés következtében nem tudta teljesíteni még azokat a fizetéseket sem, amelyeknek a teljesítését a 6300/1932. számú rendelet a végrehajtási kedvezmények elnyerése előfeltételként előírta, és így velük szemben a követelés tőkeösszege is esedékessé vált, a most kibocsátott rendelet lehetővé kívánja tenni, hogy a gazda az idejű termés eredményéből ezeket a hátralékait rendezze és ezzel ismét élvezetébe jusson azoknak a kedvezményeknek, amelyeket az előírt fizetéseket teljesítő gazda a 6300/1932. számú rendelet alapján élvezhet. Ezt a szempontot érvényesíti a rendelet 1. szakasza, amely akként rendelkezik, hogy azzal a gazdával szemben, aki a 6300/1932. számú rendeletben megkívánt és a

folyó évi augusztus 20. előtt esedékessé vált fizetések teljesítésével hátralékban van, amint ezt a hátralékot kiegyenliti, nem lehet további végrehajtási lépést foganatosítani és a 6300/1932. számú rendeletben meghatározott végrehajtási kedvezmények élvezetébe lép. Az augusztus 19. után esedékessé váló fizetéseket azonban a gazdák feltétlenül pontosan teljesíteni tartoznak, mert ezek nemteljesítése esetén a kedvezményeket elvesztik.

— A gazdáknak fontos érdekük, hogy a most megjelent rendeletnyújtotta lehetőségeket felhasználják és a folyó fizetések pontos teljesítése mellett, említett hátralékaikat mielőbb kiegyenlítsék, mert csak e fizetés révén szabadulnak a végrehajtási eljárással járó költségektől. Külön rá kell mutatnom arra, hogy a rendelet 1. szakaszának hatálya, amely ezt a lehetőséget nyújtja, október 15-vel lejár, az ezen a határidőn túl teljesített hátra-

lérendezés tehát nem ad igényt a kedvezményre.

— Meg vagyok arról győződve, hogy a kormánynak ez az elhatározása, amellyel a múlt évi rossz termésre tekintettel lehetővé tette, hogy az idejű termés értékesítésével kapcsolatosan teljesített utólagos fizetés révén a gazda ismét visszakapja azokat a kedvezményeket, melyek öt pontos fizetés esetén megillették volna, azzal a hatással lesz, hogy az idejű jó termés felhasználásával a gazdák kötelezettségeiknek sietnek eleget tenni, sőt igyekeznek megszabadulni tőketartozásaik egy részétől is.

A rendelet szövege

1. szakasz. Ha a 6300/1932. M. E. számú rendelet I. fejezete alá eső adós azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az idézett rendelet 20. §-a értelmében az 1933. augusztus 20. napja előtt kellett volna teljesítenie, nem kellő időben ugyan, de pótlólag teljesíti, *öt a teljesítés napjától kezdve az*

Tábori mise a gödöllői cserkész-világtáborozáson.

A papság a nemzetek zászlóinak sorsfala közt vonul az oltárhoz.

idézett rendelet 5. §-ában meghatározott kedvezmények megilletik. Az 1933 augusztus 19. után teljesített fizetést az említett kedvezmények szempontjából úgy kell tekinteni, mintha azt az adós a 6300/1932. M. E. számú rendelet 2. §-a értelmében 1933 augusztus 19. napja után járó szolgáltatás fejében fizette volna. Feltéve, hogy a fizetés egyébként is megfelel az idézett rendelet 2. §-ában meghatározott rendelkezéseknek.

Az első bekezdés rendelkezései állanak akkor is, ha a hitelező részére a végrehajtási eljárás során ingók értékesítéséből folyik be olyan összeg, mely a kedvezmények fenntartásához szükséges volt és a kedvezmények egyéb előfeltételei is megvannak; ezen esetben azonban az idézett rendelet 2. §-ában meghatározott összegeken felül az adóst terhelő végrehajtási költségeknek is kielégítést kell nyerniük. Ha a hitelező ilyen mértékű kielégítést nyert, amennyiben a végrehajtási zálogjog tárgya termény, azt a zár alól fel kell oldani.

Az adós a végrehajtás foganatosítására illetékes bíróságtól kérheti annak az összegnek meghatározását, amelynek megfizetése vagy behajtása után őt a végrehajtási kedvezmények az első bekezdés értelmében megilletik.

Ennek a szakasznak rendelkezései 1933 október 15-én hatályukat veszítik.

2. szakasz. A 6300/1932. M. E. számú rendelet 1. szakasza (1.) bekezdésében meghatározott ingatlan tulajdonosoknak az idézett rendelet 3. szakaszában megjelölt ingatlanára az árverést 1933 november 1. napját megelőző időre nem lehet elrendelni, a már kitűzött árverést pedig az okt. 31. napja utáni időre el kell halasztani, ha az árverés kitűzésének azért lenne helye, mert az adós az idézett rendelet 4. szakaszának 2., 10., 11. és 12. pontja alá eső és az 1932 márc. 31. napján fennállott tartozásának csak részben tett eleget, feltéve, hogy az azóta esedékes kamatokat megfizette és azonfelül az akkor fennállott tőketartozása legalább egyötödének megfelelő összeget is fizetett.

Ami már nem mi mondunk...

Olvassuk a Tyler népszövetségi megbízott jelentését az ország pénzügyi helyzetéről az 1933. év második negyedében és szomorú elégtellel állapítjuk meg, mennyire felismerik és hangoztatják érdektelen és elfogultatlan hozzáértő szemek a magyar közgazdasági élet kirívó bajait és mennyire szorgalmazták azok megszüntetését. De ne mi beszéljünk, hogy egyoldalú önzéssel vádoljanak. Beszéljen az arra hivatott Tyler megbízott ur, akinek jelentéséből néhány súlyos megállapítást batorkodunk megismételni. Miket mond a megbízott: „A magyar fogyasztók vásárló-képessége újra felelevenednék, ha a fogyasztók megvédenének a túlmagas kiskereskedelmi árakkal szemben, amelyeket eddig különböző érdekeltégeknek sikerült magas szinten tartani. Vagy: „Bizonyos érdekeltégeknek sikerült a maguk részére kivételes helyzetet teremteni, amely

már az egyedüraság fogalmát közeli meg és sikerült saját javukra a kiskereskedelmi árakat magas szinten tartani.“ Nem utolsó tanulságot rejteget ez a megállapítás sem: „Azok az érdekeltégek, amelyek a magas vámtarifák, a behozatali tilalmak, a külföldi fizetési eszközök hiánya és az árellenőrző kartekek által eremtett jelenlegi helyzetből hasznot huznak, sok esetben látszólag még az adóztatás alól is menekülnek. A jövedelmi adó is összezsugorodik.“ Ezek előrebocsátása után végül azt állapítja meg a népszövetségi megbízott, hogy „oly diszparitás, mint amely Magyarországon fennáll azok között az árak között, amelyet a termelő a legtöbb agrártermékért tényleg kap és a kartekek ellenőrzése alatt álló ipari árak között (agrárrolló) kell, hogy súlyosan csökkentse a mezőgazdasági lakosság vásárlási s adófizetési képességét.“ Megállapítja még Tyler ur azt is, hogy „a Magyar Gazdaságkutató Intézetnek a mezőgazdasági árakra vonatkozó indexe (jelzőszáma) a január havi 53.2-ről májusban 50.3-ra esett, míg az ipari index 77.7-ről 79.8-ra emelkedett. Ennélfogva az agrárrolló nyílása nagyobb, mint valaha.“ Az agrárrolló tehát még ma is tágul a gazda és a fogyasztók közönség hátrányára s azoknak a bizonyos érdekeltégeknek előnyére, akik sok esetben látszólag (?) még az adóztatás alól is menekülnek... Érdekes...

VILÁGKRÓNIKA

Sir Robert Gower újabb állásfoglalása Trianon ellen

Sir Robert Gower Tonbridge-ben, választókerülete egyik városában tartott beszámolójában részletesen megokolta azt a javaslatot, amelyet ő és képviselőtársai a trianoni szerződés módosítása tárgyában az alsóház elé terjesztettek. A modern civilizáció története nem ismer olyan súlyos igazságtalanságot, — mondotta Sir Robert — mint aminőt Magyarországon elkövettek, melyet kegyetlen széjjel feldaraboltak és lakossága kétharmadát idegen rabiga alá hajtották. Az állandó világbéke érdeke parancsolóan követeli, hogy a legsürgősebben orvosolják a Középeurópában uralkodó beteg állapotokat. Magyarországot feldarabolása leirhatatlannul súlyos baklövés volt. A Duna-völgye természetes egységének helyén apró államok tarthatatlan, mesterséges zagyva tömkelegét teremtették. Addig nem térhet vissza a jólét Európába, míg Középeurópát mai állapotában hagyják. A természetes gazdasági keretet vissza kell állítani a jelenlegi mesterséges határok helyén. Javaslat — mondotta továbbá — nem pártkérdés, mert az összes

pártok vezető tagjai egyhangú lelkesedéssel támogatják s habozás nélkül mondhatja, hogy a javaslat a parlament jelentékeny többségének véleménye. A Népszövetség világos kötelessége ezt a kérdést elintézni s reméli, hogy erre nem kell majd soká várni.

A tótok Mussolinihez fordulnak segítségért

Az egyik olasz lap közölve a tót nemzeti tanácsnak Olaszországhoz intézett emlékiratát, megállapítja, hogy a tót nép tönkretéve a békeszerződésektől, amelyek erőszakkal Csehszázghoz, Jugoszlávia méltó hibrid párjához csatolták, elérkezett erejének végső határához és kétségbeesetten Mussolinihez fordul segítségért. A tótokat esztelenül elszakították Magyarországtól, — állapítja meg a lap — amellyel tíz évszázadon át boldogságban élt és ezzel tönkretették és kettévágták a legideálisabb földrajzi és gazdasági egységet: Nagymagyarországot. A csehek kiirtják a tótok nemzeti, kulturális és nyelvi hagyományait s most vallásukat is el akarják törölni.

Németország elutasította Anglia és Franciaország demarsát

Franciaország és Anglia berlini nagyköveteik útján barátságos lépést tettek a német kormánynál, annak a nemzeti socialista propagandának megakadályozása végett, melyet a németek Ausztriában egyrészt rádió, másrészt repülőgépekről leszárt röpiratok útján kifejtenek. Németország a leghatározottabb formában visszautasította a demarsot s a kormány kijelentette, hogy a német-osztrák vitába való beavatkozást nem tartja megengedhetőnek. Olaszország és a kisantant nem csatlakozott Franciaországgal és Angliáéhoz.

Állandó tanácskozások az új termés értékesítése ügyében

A most betakarítás alatt álló termés úgy mennyiségileg, mint minőségileg jóval felette áll a tavalyinak és így az idén nagyobb készletek számára kell piacról gondoskodni, mint az előző esztendőben.

Az első piac gabonafeleslegünk elhelyezése tekintetében közvetlen szomszédunk Ausztria. A magyar-osztrák szerződés félmillió mázsa búzára biztosít különleges elhelyezési lehetőséget s a szakkörök abban biznak, hogy a most félbeszakított s a közeli napokban Bécsben folytatandó tárgyalás eredményeként az osztrák piacon jóval nagyobb gabonamennyiség elhelyezése válik lehetségessé. Németországot is sikerült megnyerni vevőül búzánkra s az ötezer vagonos

buzakontingens felosztása már megtörtént. A svájci piacon is lehetővé válik körülbelül ötszázezer mázsa buzának kedvezéses feltételek mellett való elhelyezése akként, hogy ezt svájci áruhitelzők fogják átvenni a magyar-svájci kliring egyenlege alapján követeléseik kiegyenlítésére. Mindezekon felül Olaszországban most folynak a tárgyalások Fabinyi

Tihamér kereskedelmi miniszter vezetésével s a gazdasági körök ebben a viszonylatban is új elhelyezési lehetőséget látnak. A földmivelési minisztériumban Kállay Miklós miniszter vezetésével és Winckler Istvánnak, a Külkereskedelmi Hivatal elnökének részvételével állandó tanácskozások folytak, amelyek elsősorban az új termés elhelyezésével foglalkoznak.

„Az iparcikkek aránytalanul magas ára csökkenti a földmives vásárló és adófizető készségét“

Royal Tyler népszövetségi megbízott jelentése

Royal Tyler, a Nemzetek Szövetségének magyarországi megbízottja, most adta ki jelentését az 1933-ik év második negyedéről. A részletes, számadatokkal bőven ellátott jelentés legfontosabb megállapításait az alábbiakban foglaljuk össze:

Royal Tyler szerint a költségvetésben foglalt kiadások színvonala igen súlyosan terheli a magyar adófizetőt, egyrészt azért, mert a magyar pénzügyi rendszer főleg a fogyasztással kapcsolatos adókon alapszik, másrészt azért, mert sok tömegcikk ára még ma is a virágzás éveiben elért szinten maradt, sőt fölébe emelkedett. Ennek eredménye az volt, hogy a fogyasztás csökkent és vele együtt a költségvetés bevételei is csökkentek. Royal Tyler szerint a mezőgazdák hitelét veszélyeztető adósvédlem helyett célravezetőbb volna annak a lehetővé tétele, hogy a fogyaszt-

tók az ipari cikket méltányos áron vásárolhassák meg.

Javulási tényezők: a kivétel értékének emelkedése, a vasutak forgalmának a múlt évhez képest jelentékenyen kisebb arányú esése, a posta-, távirda- és telefonforgalom esésének megszűnése, a takarékbetétek és folyószámlák emelkedése, végül a gabonatermés tekintélyes bősége. Nem javult azonban a jó termés elhelyezési lehetőségei.

Royal Tyler ezután az 1932—33. évi állami költségvetést ismerteti, majd az 1933—34. évi költségvetéssel foglalkozik behatóan és megállapítja, hogy a már kifejtett erőfeszítések ellenére a kilátások nem olyanok, hogy azok pihenést tennének lehetővé, mert — hacsak nem sikerül a bevételeket jelentékenyen növelni — nem lehet a jelenlegi kadások színvonalát fenntartani. A boletta a kiadá-

sok emelkedésére vezethet, mert nagyobb kiviteli többletre van kilátás, mint 5 millió métermázsa, melyet alapul vettek. A nemzeti jövedelem legalább 40 százalékkal csökkent, a költségvetés bevételeinek összegét pedig csak 26 százalékkal csökkentették. Royal Tyler most ismét kifogásolja a belföldi kiskereskedelmi árak magasságát, melyek megakadályozzák a fogyasztás emelkedését és e révén az adójövedelmek gyarapodását. Az üzemek és a pénztári helyzet ismertetése után a jelentés megállapítja, hogy az adóhátralékok rohamosan nőnek és március 31-ig 282.2 millió pengőre rugtak. Junius 30-án a hosszulejáratu külföldi adósság 1064.2 millió pengő volt, a belföldi hosszulejáratu adósság pedig 123.2 millió pengő. A hazai függőadósság 203.7 millió pengő.

A devizahelyzet nem mutat igazi javulást. A jó terméstől az általános helyzet némi javulását lehet remélni, de helytelen volna ebből a külföldi devizahelyzet nagyobb mérvű javulását várni. Ezt megakadályozzák a behozatali tilalmak és fizetési feltételek drótsóvényei. A belföldi árak oly magasak, hogy a magyar buza nem adható el Antwerpenben, vagy Rotterdamban jelentékeny veszteség nélkül. Ennek a veszteségnek a kiküszöbölése nehéz probléma. Végül a jelentés újlag hangsúlyozza, hogy a termelői árak és a kartelek ellenőrzése alatt álló ipari árak között fennálló diszparitás (agráröllő) súlyosan csökkentik a mezőgazdasági lakosság vásárlási és adófizetési képességét.

Miniszterek külföldi tárgyalásai

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter augusztus hó 3-án, éjjelkor Ferenczy Izó helyettes államtitkár, Péchy Tibor miniszteri tanácsos és Serbán Iván, a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke kíséretében Rómába érkezett, hogy befejezze a miniszterelnök római tartózkodása alatt előkészített gazdaságpolitikai tárgyalásokat. Fabinyi miniszter másnap felkereste Swich olasz külügyi államtitkárt és másfél óra hosszat tartó szíves megbeszélés keretében megtárgyalták mindazokat a kérdéseket, melyek a részletes tanácskozások alapjául szolgálnak. A kereskedelemügyi miniszter naponként telefonon tájékoztatja Gömbös Gyula miniszterelnököt tárgyalásairól, melyek teljesen kielégítő eredménnyel folynak. Minden eredmény megvan arra, hogy sikerül a magyar-olasz kereskedelmi forgalmat megfelelő mértékben kimélyíteni. Fabinyi miniszter előreláthatóan augusztus hó 10-én érkezik vissza Rómából.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter augusztus hó 9-én utazott el Bécsbe, a kereskedelmi tárgyalások befejezése végett.

A gödöllői cserkész-jamboree megnyitása.

Az emelvényen a rádió mikrofonja előtt Horthy Miklós Kormányzó Ur és Baden Powell, angol tábornok, a világfőcserkész foglalknak helyet.

Közel 8 millió métermázsával főbb buza és rozs termést, mint tavaly

A legutóbbi — augusztus hó 5-iki — hivatalos termésjelentés adatai szerint, a két héttel ezelőtti becslés óta, az aratás kedvező lefolyása következtében mintegy 1½ millió métermázsával javultak a buza-termés kilátásai. A 2,767.832 kat. hold vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 8.59 q, összesen mintegy 24,795.000 q buza-termés várható. A mult évben 2,667.186 kat. hold learatott területen kat. holdanként 6.58 q, összesen 17,544.002 q termett. A folyó évi buza-termésünk tehát mintegy 6,251.000 q-val több.

Rozsból az 1,177.532 kat. hold vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 7.93 q, összesen mintegy 9,334.000 q rozstermés várható. A mult évben 1,092.191 kat. hold learatott területen kat. holdanként 7.04 q, összesen pedig 7,696.757 q termett. A folyó évi várható rozstermésünk tehát mintegy 1,637.600 q-val több.

Árpából a 845.811 kat. hold vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 8.87 q, összesen mintegy 7,499.600 q árpatermés várható. A mult évben 815.749 kat. hold learatott területen kat. holdanként 8.81 q, összesen 7,191.280 q árpa termett. A folyó évi várható árpatermésünk tehát mintegy 308.300 q-val több.

Zabból a 402.538 kat. hold vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 7.75 q, összesen mintegy

3,118.200 q zabtermés várható. A mult évben 406.529 kat. hold learatott területen kat. holdanként 7.76 q, összesen 3,157.851 q zab termett. A folyó évi várható zabtermésünk tehát mintegy 39.600 q-val kevesebb.

Tengeriből a 2,012.821 kat. hold valószínű vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 9.77 q, összesen 19,666.700 q tengeritermés várható. A mult évben 2,043.183 kat. hold learatott területen kat. holdanként 11.90 q, összesen 24,320.382 q szemes tengeri termett. A folyó évi tengeritermésünk tehát mintegy 4,653.700 q-val kevesebb.

Burgonyából a 516.664 kat. hold valószínű vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 46.04 q, összesen mintegy 23,790.000 burgonyatermésre van kilátás. A mult évben 518.712 kat. hold learatott területen kat. holdanként 30.02 q, összesen pedig 15,574.664 q termett. A folyó évi várható burgonyatermésünk tehát mintegy 8,215.300 q-val több.

Cukorrépából a 76.092 kat. hold vetésterületen kat. holdanként országos átlagban 124.37 q, összesen mintegy 9,463.700 q cukorrépatermés várható. A mult évben 73.531 kat. hold learatott területen kat. holdanként 115.46 q, összesen 8,489.980 q cukorrépa termett. A folyó évi várható cukorrépatermésünk tehát mintegy 973.700 q-val több.

dakör ifj. Horváth Zsigmond elnök vezetésével nagyszabású szüreti felvonulást rendez, azonkívül borvásárt és szőlővásárt. A híres balatoni borok és elsőrangú csemegezőlők igen méltányos áron kerülnek eladásra és a rendezőség gondoskodott arról, hogy a borok részére demizsonok álljanak rendelkezésre, a finom csemegezőlőt pedig 3 és 5 kilós ízletes kosarakban fogják árusítani.

Szinte páratlan érdeklődés nyilvánul meg a gyermekegészségügyi és szépségverseny iránt és előreláthatólag sokszáz büszke anya fogja gyermekét behozni Balatonfüredre versenyezni a Faluszövetség értékes arany- és ezüstláncáért. A gyermekegészségügyi versenyt Schmidt Ferenc dr. egészségügyi főtanácsos, egyetemi magántanár, a kiállítás védnöke irányítja a járás orvosi karával együtt. Megalakult az ipari csoport rendezőbizottsága is, amely Szabó Ferenc ipartestületi elnök lelkes vezetésével arra törekszik, hogy a járás iparát teljes egészében felvonulassa. Fekete György, a kereskedők társulatának elnöke, a járás kereskedőit szervezi és az ő kezdeményezésére a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete társas utazást rendez a kiállítással kapcsolatosan Balatonfüredre. Brinzey Aurél fürdőigazgató és Cséplő Ernő, a Balatoni Szövetség igazgatója, a leglelkesebben támogatják a kiállítást és nem kétséges, hogy értékes támogatásukkal a kiállítás kitünően fog sikerülni. A járás műkedvelő gárdái erősen készülnek a versenyre és mindegyik arra törekszik, hogy elnyerje a Faluszövetség ezüst serlegét. A szőlőbirtokokosok ugyan csak ezüst serlegért küzdenek.

Augusztus hó 6-án Szentantalfa, Szentjakabfa, Óbudavár, Tagyon és Zánka községben volt értekezlet, amelyen a Faluszövetséget Vranovits Imre titkár képviselte és elvégezte az előkészítő munkát.

A kiállítás iskolaügyi csoportját Iván József polgári iskolai igazgató vezetésével Babits Endre esperes tanfelügyelő és Vámos Géza ref. lelkész szervezik és előreláthatólag a járás összes iskolái szép anyaggal fognak felvonulni.

Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár a legteljesebb mértékben támogatja a Faluszövetség és a járás együttes mozgalmát és bizonyos, hogy a nagyjelentőségű kiállítás, a vele kapcsolatos ünnepek és filléres gyorsvonatok: jelentős állomását képezik a Balaton-kultusz érdekében kifejtett tevékenységnek.

Nagyszabású munka folyik a balatonfüredi kiállítás sikere érdekében

A Faluszövetség balatonfüredi járási kiállításának központi rendezőbizottsága Cs. Darab József községi bíró elnökletével augusztus hó 6-án értekezletet tartott Balatonfüreden, amelyen a Szövetség részéről Wieser Béla titkár jelent meg. A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy az egész járás közönsége nagy megértéssel és szeretettel van a kiállítás ötlete iránt és hálával adózik Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár-

nak, a kerület közszertetben álló országgyűlési képviselőjének, hogy ezzel a mozgalommal hathatósan segíteni kíván rajtuk. A kiállítást a fürdő gyógytermében rendezi a Faluszövetség és gondoskodik arról, hogy Budapestről és az ország minden részéből filléres gyorsvonatokon ezrekre menő látogatókat hozzon Balatonfüredre. A rendezőség gondoskodik arról, hogy a kiállítás minél színesebb és érdekesebb legyen. A gaz-

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

A fehérszarvas csodatábora

Beszámoló a gödöllői cserkésztáborozásról

Könnyű mesét írni, nyájas olvasó. Az ember elképzeli egy *árva kisfiut*, egy *gonosz mostohát*, egy *rengeteg erdőt*, abban a *vasorru bábát*, a *táltos lovat*, az *elvarázsolt királyleányt* és kész is. Csak meg kell indítani és már megy is magától, mint a karikacsapás a tökéletes boldogság felé. De nehéz a mesemondó dolga, ha leszáll a gödöllői villamosról és egyszerre belecsöppen a meseország kellős közepébe, ahol lépten-nyomon mosolygó királyfiakat lát ezer és ezer szárazra, ahogy a boldogság rózsás arcu tündéreivel kergetődnek és ahol ezer és ezer sátor sorakozik egymás mellé, mint a tündöklő napkeleti mesékben... S ez a kész mese az íróra mosolygott:

— Nesze! Itt vagyok készen. Irj meg! Mondj el!

S a mesemondó tudománya egyszerre csödöt mond, mint a végtelen játékbazárba tévedt kisfiu vágya... Hol is kezdje?

Igen. Az *árva kisfiu*: szegény csonka hazánk létiport és elnyomott népe. A *gonosz mostoha*: a szörnyű békediktátum. A *rengeteg erdő*: a világ közönye. A *vasorru bába*: az öldöklő rágalomhadjárata. A *táltos ló*: a gödöllői cserkész világtáborozás. Az *elvarázsolt királyleány*: az eltagadott őrült magyar mult. A magyar tudás és becsület!

Ah! Kinyitom a szememet és belefúrom a káprázatba.

Igen! Előttem a mai magyar mese. A csodaszarvas mása. A meotisi ingoványokon átszökkenő csodaszarvasé, ahogy karesu, fehér testének villanásával eltűnik a lankadatlanul üldöző hun és magyar ifjak elől, amíg csak boldogságuk királynőihez nem vezeti őket...

Nini! Látom is a csodaszarvast. Egy hatalmas táborkapu jobboszlopán... A balon a gall kakas. Középen a büszke felírás: *La France* (Franciaország). A világ vezető nemzete. S a kapun belül ezerkétszáz nevető szemű francia ifju. Cserkészek. Mint a mi fiaink. A fehér szarvas országában. A mosoly birodalmában. A szeretet hazájában. S a megértés világos országutján...

S ahogy megyek tovább, száz meg száz kapun, ezer és ezer ifju mellén látom a magasba szökkenő csodaszarvas karesu alakját...

Mese-e ez? Nem! A tiszta valóság szent és felmérhetetlen káprázata. De szebb minden mesénél, amit emberi képzelet szülhet, ezt a magyar gondviselést irányító Teremtő akarata alkotta...

És ragyogó, derűs nyári napsütést

is adott hozzá, hogy a magyar föld egy füvének szépsége se vesszen el benne... Mosolyogjatok ti is, emberek. Mosolyogjatok szenvedő magyar emberek és szeretetetek igaz melegevel simogassátok a világ minden tájáról idesereglett cserkészeket. A fiatalok igaz barátait. A megértés és emberi békességgel mosolygó harcosait, akik az egész világ barátságát hozták ide, s az egész világra szétviszik a magyar becsületesség és megbízhatóság hírét... És fogadjátok apai és anyai szeretettel, ha bárhol közéték mennek, mert be fogják járni az ország egy részét, hogy lássanak és okuljanak... Simogassátok meg őket, mint a saját gyermekeiket, mert ők nem gyűlölni jöttek, hanem szeretni és mosolyogni, mint a mesék boldog királyfiai...

A történetet pedig, amely róluk szól, a lefolyt hét eseményeit, a következőkben ismertetjük:

Öt világrész ifjúsága a megnyitás ünnepén

A jamboree (dsembori) megnyitó ünnepségét augusztus 2-án tüzték ki. Erre az időre már a világ minden részéből összegyülekeztek a cserkészek s a hatalmas tábor is majdnem teljesen kialakult. *Baden-Powell* angol tábornok, a világ főcserkésze is már napokkal előbb Budapestre érkezett, hivatalosan azonban csak közvetlenül a megnyitás előtt jelent meg a nagy táborban, ahol a cserkészek le-

irhatatlan lelkesedéssel fogadták. A megnyitást katolikus, protestáns és mohamedán istentiszteletek előzték meg. A jamboree zászlóját délelőtt tizenegy órakor huzzták fel *Baden-Powell* sátra előtt. A lobogó alatt azóta állandóan merev mozdulatlanul áll a magyar cserkészek állanak őrt. A megnyitásra eljött *Gusztáv Adolf* svéd királyi herceg a feleségével, a diplomáciai kar s megjelentek a magyar egyházi és világi előkelőségek Budapesten időző tagjai. Közben végeszakadatlan tart a csapatok felvonulása s beláthatatlan zászlóerdőt lenget a szél. Tündéri kép. Az arénában az egész világ gyülekezik.

Pontban félőtkor feltűnik a téren a *Kormányzó Ur* fehér lovon teljes tábori díszben. A *Kormányzó Ur* mögött *Baden-Powell* fekete lovon. Kürt harsan. Fölcsendül a Himnusz. A zászlók lehajlanak, a csapatok vigyázz!-ba merevednek. A *Kormányzó Ur* végiglovagol a csapatok előtt. Minden zászló meghajol előtte, csak az amerikai nem. Azok előre lendülnek, fölfelé. Ott az a tiszteletadás.

— *Jó munkát, fiúk!* — mondja a *Kormányzó Ur* különféle nyelven, ahogy a csapatok előtt ellovagol. Eget-verő éljen a válasz. Azután leugrik *Horthy Miklós* *Kormányzó Ur* a nyeregéből és *Baden-Powell*-el a szónoki emelvényre megy. És beszélnek a világ cserkészeihez. A *Kormányzó Ur* angolul és magyarul. A főcserkész angolul. A két beszédet szünni nem akaró taps, éljenzés és üdvözlés

Kép a gödöllői cserkész-világtáborból.

követi a világ legtöbb nyelvén. Majd megkezdődik a csapatok elvonulása.

Elöl a *franciák* hatalmas lobogójukkal. Utánuk a *belgák*. A csapatok élén haladó zászlóvivők a Kormányzó Ur előtt kilépnek a sorból és félkörben helyezkednek el. Végtelen sorban hullámzik a lobogók áradata. A tribünökön szünni nem akaró taps dübörög. A borvörös nyakkendő *amerikaiak* csillagos lobogóját trombitaharsogás előzi meg. A *dánok*. A *litvánok*. Minden fiu kezében zászló. A repülőgépek egészen alacsonyan keringenek. A csapatok beláthatatlan sora mozog előre. Jönnek az *izlandiak*, az *észtek* kis kék-fehér sapkáiban. A mosolygó *hollandokat* hatalmas taps fogadja. A *lettek*, utánuk a *fehérturkók japánok*. Most egy kis szünet. Utána *2100 angol fiu* a hatalmas világbirodalom minden részéből. Sárgalilomos zöld csapatzászlók. „Hurrá!” éljenek a Kormányzó Ur felé. A közönség velük tombol. Zöldlobogós *kairóiak*. *Ausztráliaiak*. És a számtalan gyarmatról valók. Később a zöldsoknyás *irek* és tarkaszoknyás *skótok* dudás zenekarokkal. Turbános *hinduk*, sisakos *gibraltáriak*. Trinidad, Málta, Palesztina, Rodézia. Az angolok elvonulása háromnegyed óráig tart. Utánuk sárga keffias *arabok*, majd a *svéd* lobogó. A svéd fiuk piros-fehér-zöld léggömböket tartanak kezükben s a Kormányzó Ur előtt eresztik. Tomboló tapsvihar üdvözlö a kékinges fiukat. A *csehek*, nemzeti öltözetű zenekarokkal. A *ruszinszókóiak* népviseletben. A *kiskárpátiak*. S az óriási *lengyel* tábor. Büszkén lóg sasos zászlójuk. A vezető piros egyenruhában, a cserkészek legionista süvegben. Ujabb csapatok népviseletben. A végén tengerészek, biciklisek és motorosok. Majd a *jugoszlávok* s utánuk az *orosz menekült cserkészek* selyemzászlója. A *bolgárok*, a *finnek* hálóval, nehéz csizmákban, bőrzekében. A *kopenhágai* cserkészek s a *tiroliak* fatrombitás zenekarokkal. Piros fezes *egyiptomiak*. Irák kiküldöttjei trópusi sisakokkal. A *svájciak* zászlóerdeje. A *görögök*, *portugálok*, *spanyolok*. Hat feketekalapos *szíami* s végül a *magyarok*. A mi fiaink. Minden város és vármegye egy-egy rajjal képviselteti magát. A tribün lázban van. Az árvalányhajak tengere. Rákóczi-induló. Tizenötezer magyar torokból: „Huj, huj, hajrá!” A magyarok az aréna közepén sorakoznak. Felhangzik a Himnusz, a Kormányzó Ur távozik s a csapatok elvonulnak.

Soha szebb látványt!

A falvak népének hódolata a Kormányzó Ur előtt

A gödöllői cserkésztáborban érdekes és nagy esemény játszódott le augusztus hó 5-én, szombatn délután. A gödöllői járás népe tisztelgett a

Kormányzó Ur előtt. Ennek a feledhetetlenül szép felvonulásnak, amint meg is érdelemi, híret viszik a világ minden tájára. Még maga *Baden-Powell* főcserkész is leszaladt a kormányzói sátorból és mozgófénykép-felvételt készített róla a saját gépén és meghatottan mondta környezetének:

— *Hálát adok a jó Istennek, hogy megengedte, hogy megérjem még ezt a jemboreet, az utolsót, mert ilyen gyönyörű képet nem hiszem, hogy lássak még életemben!*

A Kormányzó Ur öt órakor érkezett az ünnepélyre s a Himnusz elhangzása után kezdetét vette a felvonulás. Elöl negyven magyar trikolor, utánuk lóháton díszmagyarban vitéz *Endre László* főszolgabíró. Azután egyik testület a másik után, két zenekar kíséretében. Ezer és ezer ember. A levették, a MOVE, a gazdasági iskolások, a frontharcosok, a gazdák, a rokkantak mankóval, bénán, de délceg kihuzással . . . Szem nem maradt szárazon . . . Legnagyobb sikerük volt a tarka viseletű falusi leányoknak és menyecskéknak. *Gödöllői, nagytarcsai, valkói, szentlászlói, dányi, zsámboki, kerepesi, csömöri, kistarcsai* leányok káprázatos szinompában . . . Most a világ cserkészei tapsoltak és éljenek az elragadtatás hangján és végigdördült a tribünön:

— *Éljen a madiar!*

Néhány magyarruhás leány kivált a menetből s a Kormányzó Urnak virágot és mézet nyújtott át. A leány-cserkészek pedig három nagy piros szívet vittek föl. Egyet a *Kormányzó Urnak*, egyet a *feleségének* s egyet *Baden-Powellnek*.

Nagy sikerük volt a kiscsapatoknak. Gyönyörű katonás menetelésüket, amelyben vezetőjük, az egyik gazda, különösen kitűnt, hatalmas és dörgő taps kísérte.

Közben a menet a kormányzói sátrort virágerdővel borította el s végül a távozó Kormányzó Ur autóját is virágokkal árasztották el.

A megható ünnepségen az egész világ tapasztalhatta, mennyire szereti az egyszerű magyar nép vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót.

Hozzáértők becslése szerint a világ cserkészei legalább tizenötezer fénykép-felvételt készítettek a gödöllői felvonulásról . . .

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

A tábori élet

Mit írjunk ezek után a cserkész-nagytábor életéről? Azt, hogy *élet*. A nevető, a kacagó, a vidám, a jövőben bizó élet. A fiatalság gondtalansága és mindent átfogó szeretete . . . A jövő a jelenben . . .

És ezzel talán mindent meg is mondtunk.

Az Isten jó aratást adott a magyaroknak a termékeny magyar róna méhéből. De jókedvében meg is duplázta. Adott még egyet, az erkölcsöt, amely hamarosan meg fogja gyümölcsét hozni.

Két szöke svéd fiuval beszélgettem a gödöllői felvonulás után. Mosolygó arcuk elkomorodott s az egyik — az apja odahaza magasrangú bíró — e-ámulva kérdezte:

— És ezt a nemzetet akarják barbárnak feltüntetni?

Szomorúan válaszoltam:

— Ne beszéljünk erről. Önök mosolyogni jöttek . . .

Szeme felvillant:

— *És sirni tudánk . . . No, majd otthon beszélünk!* . . .

El is hiszem neki . . .

Mézes János.

Egy svájci milliomos szőlőbirtokot vásárol Kecskeméfen

A mostani nyári nagy idegenjárás során, mintegy 150 svájci német és francia vendég is lekerült a híres *Kecskemétre*, illetőleg a városnak most már világhírű Bugac-pusztájára. Annnyira megszerették, hogy valóságos pénzesőt csináltak a *Bugacon*. A gyönyörű pusztá, a pusztai magyarok, pástortanyák, gulya-ménés, s bekoronázásul a meleg, magyaros ellátás mind-mind valósággal elbűvölték a svájciakat. Izlett nekik az addig soha nem kóstolt tarhó, azután a nyárson sült csirke, a „gullasch“, a tészta, a nagyszerű városi zöldszilváni és Muscat Ottonel borok. De még az árvalányhaj, a kocsizás, a lovaglás, a nóta, a muzsika, a magyar tánc is elragadta őket. A cigány tányérjába csak pengősokeket dobtak, sőt egy jókedvű svájci öngagy minden hallgató notáért öt pengő dobtott a tányérba. Végül is Kecskemét-Bugacon át olyannyira megszerették szép hazánkat és jó népünket, hogy egy svájci tüzérfőhadnagy, aki mellékesen milliomos is, megbízást adott, hogy részére szőlőt keressenek, mert őszre már *kecskeméti szőlőbirtokos akar lenni és Kecskeméten is akar szüretelni*. . . Másik svájci tiszt mindenáron bort akart vásárolni, s egy svájci nagykereskedő pedig a kecskeméti borok exportját akarja megszervezni . . . A külföldieknek ilyen nagyszerű kirándulása még nem volt a Bugacon. . .

A Szent István-hét

Az idei *Szent István-hétre* a főváros, az egyre nagyobb méretekben kibontakozó idegenforgalomra való tekintettel, az eddiginél még nagyobb szabású programról gondoskodott.

Augusztus hó 20-án kora reggel polgári és katonai zenekarok szolgálnak zenés ébresztővel a város minden részében. Az egyházi ünnep a szokott fényes külsőségek között fog végbemenni. A várplébániatemplomban augusztus hó 19-től 25-ig a *Szent Jobb* közszemlére lesz kitéve. A körmenetet *Serédi Jusztinián* hercegprímás vezeti.

Az ünnepi látnivalók során *tűzijátékot* rendeznek a Gellérthegyen, este féltíz órákor. A tűzijáték tartama alatt kivilágított zenés sétahajók járnak majd a Dunán. Az ünnepi hét alatt kivilágítják a *Mátyástemplomot*, a *Halászbástyát*, a *Gellért-szobrot*, a *Citadellát*, a *Szent Anna-és* a *helyőrségi templomot* és működni fog este kilenc és féltíz között a *városligeti színes szökőkút* is.

Látnivalók, ünnepek

A program művészeti részében az idén még sokkal szélesebb keretek között mutatkozik be a *Gyöngyös bokréta*, amelynek első előadása már augusztus 15-én lesz a Labriola-színházban. A régebbi csoportokon kívül öt új község is bemutatja dalait és táncait. A játékok rendezője ez alkalommal is *Paulini Béla*. Nagy érdeklődésre tarthat számot a Katolikus Művészegyüttes rendezésében a margitszigeti MAC-pályán, szabadtéri előadásban színrekerülő *Akárki* bemutatója, valamint a *budaörsi pas-*

siójáték, amelyet 13-án, 15-én, 19-én, 20-án ismételnék meg. Az állatkertben *Németh Mária*, *Palló Imre*, *Pataky Kálmán* és *Cselényi József* felléptével lesznek diszhangversenyek. 19-én este fél 9 órákor a Halászbástyán a Rákóczi Szövetség rendez *tárogató-hangversenyt*. Az ünnepség külső fényét bensőségebbé fogja tenni a *legtöbb gyermekes magyar anyák kiténtetése és ünneplése, amely augusztus 18-án délután hat órákor lesz a Városháza közgyűlési termében.*

50 százalékos utazási kedvezmény

Számos kiállítás is lesz az ünnepi hét alatt. Augusztus 18—22-ig a Vigadóban gyümölcskiállítást rendez a *Budapesti Gazdák és Kertészkedők Egyesülete*, ugyanez idő alatt a Horánszky-utca 16. sz. alatti helyiségben az *Amatőr Mozzgófényképezők Egyesülete* rendez kiállítást. Ugyanekkor egészségügyi propaganda-kiállítás lesz a *Népegészségügyi Múzeumban*. A *Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság* félszázados jubileuma alkalmából az Iparművészeti Múzeumban rendez nagy kiállítást.

A kormány messzemenő kedvezményeket léptetett életbe a Szent István-hét ünnepi forgalmának növelése érdekében. Ugy a belföldi, mint a külföldi látogatók *50 százalékos utazási kedvezményt* kapnak a vasutakon és a hajókon egyaránt. A belföldiek augusztus 17-étől, a külföldiek augusztus 13-ától vehetik igénybe a kedvezményes utazási lehetőséget.

A budapesti volt 1-es honvédek *Monte San Michele-i márvány-sasmadara*

(Schäfer volt ezredfényképész felvétele.)

műhöz a *talapzatot* volt ellenfeleink adják a hősvértől ázott *Monte San Michele* kövéből, a nyühetetlen *márványkő tuskókat*... Értésüleink szerint a *nemes olasz nemzet* teljesíti ezt a megható kérést. De nem érdekelten az sem, hogy a volt 1-es honvédeknek már van egy a *Monte San Michele* világhírű kövéből faragott *márvány-sasmadara!* Ezt a kiváló székely festőművész, a nagyvezűt vi-téségi érmes *Márton Ferenc* mester tervezete szerint még ott a helyszínen, a csaták viharzásai között, 1917-ben faragták ki és *Lukachich* báró altábornagy, a *budapesti 1-es, debreceni 3-as, nagyváradi 4-es, székesfehérvári 17-es honvédekredekből* tömörült 20-ik honvéd-gárdahadosztály parancsnoka adományozta megbecsülése, hódolata jeléül a budapesti hős 1-es honvéd tábori gyalogezred volt „muzeuma” részére. Jelenleg — ezredletétül — a *Magyar Hadimúzeumban* őrzik ezt a fenséges szép *Monte San Michele-i honvéd márvány-sast*, mely a budapesti 1-es honvédsaláddal együtt a debreceni, nagyváradi, székesfehérvári honvédgyalogezredek hősi küzdéseire és nagy áldozataira is oly meghatóan emlékeztet . . .

(mp.)

A Monte San Michele-i honvéd márvány-sas

A budapesti két ikertestvér honvédezed, a „*IV. Károly király*” volt 1-es honvédgyalogezrede és a volt 1-es népfelkelő gyalogezred tisztjeinek, legénységeinek bajtársi szövetségei most a régi volt ezredparancsnokaikkal az élen, összefogtak, hogy itt, *Budapestben*, a székesfővárosban méltó *hősi emlékművel* örökítsék meg a két ikertestvérezred hősi halottjainak emlékezetét. Ez a két — ifju — és öreg honvédekből összeállított — testvérezred messze szétszóródott alakulataival a világháború minden véres frontján ott harcolt a kezdettől a végezetig. Tengerek jeltelen katonasírokkban hamvadó hősi halottjaikat összehámozni nem tudták még ezideig, a megfelelő székesfőváros és széles vidéke részéről, honnét e két büszke vitéz honvédezednek derék katonái

százazrével toborzódtak, illik felfigyelni, szent kötelesség szeretettel támogatni tehát ezt a kegyeletes kezdeményezést s mivel bizonyára a „*Vasárnap*” olvasói közül is sokan kerülnek, akik ott küzdöttek az 1-es honvéd és az 1-es népfelkelők zászlói alatt, fel- emlitjük, figyelembe ajánljuk ezt a helyénvaló kezdeményezést. Idevonatkozóan elmondunk pár érdekes adatot és közöljük: „*A Monte San Michele-i honvéd márvány-sas*” képét.

Az 1-esek tudvalevőleg ugyanis mind az *Isonzo-fronton*, meg a *Piavénél* is temetőket betöltő hősi halottai és közöljük: „*A Monte San Michele-i szörnyű véres, halálsóhajós kövei között iszonyatos csaták sorozatait küzdötték végig rendületlenül, azért most az olasz nemzethez fordultak, hogy a budapesti honvéd hősi halott emlék-*

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kladóhivatala:

Budapest,

D., *Báthory-utca 24*

SZIVÁRVÁNY

Az óra

Ez a kis esemény akkor történt, amikor az egységes időszámításra való tekintettel az óra addigi tizenkettes beosztását huszonnégy órára változtatták át.

Téglás István idézést kapott a járásbíróagtól, mert megszegte a törvényt. A Riska tehene beegázolt az útmester csalámadéjába s jó pár öterületen lelegette a zöld takarmányt.

Vállára vetette hát a tarisznyáját, kezébe fogta a furkósbotot, aztán behallgott a városba ítéltre. Félóra sem telt el, már el is ítélték, már le is fizette a kiszabott husz pengőt. Ugy gondolta, mit kukoricázzon azzal a csalámadéval. Ugyis fizetés lesz a vége.

A vonatja még sokára indult visszafelé, unalmában bebarangolta a várost s utjában sok újat látott, hallott.

Másnap odabaza találkozott az ismerőseivel.

— No, mit végeztél a törvényben? — kérdezték tőle többen is.

Téglás vállat vont:

— Fűzettem, — mondta tompán — de nem bánom, mert a városban olyant hallottam, amit érdemes volt megtudni.

Kicsit megállt a szóval, aztán kimondta az ujságot:

— Odafönn Pesten bolondulnak az urak!

— Megint? — kérdezte az egyik.

— Mit csináltak? — szólt a másik.

— Törvénybe hozták, hogy ezentúl nem lesz délután egy óra, meg két óra, meg három óra, hanem tizenkét óra után azt mondják majd, hogy tizenhárom óra, két óra helyett még, hogy tizennégy óra.

Az emberek összenéztek:

— Hát ha nyolc órát harangoznak, akkor mi lesz?

— Husz óra.

— Hát tizenegy órakor?

— Huszonhárom óra.

Az emberek nevettek:

— Huszonhárom óra? No, ilyent még nem hallottam.

Az egyik megcsóválta fejét:

— Tréfások azok az urak ott fönn Pesten. Vagy nagyon ráérnek.

A kántor éppen akkor érkezett a beszélők közé, amikor a magyarok így kifakadtak az urak ellen. Mindjárt meg is kérdezte az egyik öregtől:

— Mi baja van keenek az urakkal?

A kérdezett ránézett a kántorra:

— Azt mondja a Téglás, hogy már megint segítettek az ország baján. Új órát csinálnak, amelyik huszonnégyet mutat majd az eddigi böcsületes tizenkettő helyett.

A kántor közelebb lépett az öreghez:

— Nézze, öregem, — kezdte magyarul — ez a dolog nem is olyan bolondság, amint maga gondolja.

— Nem?

— Nem bizony!

— Hát mi haszna van?

— Megmagyarázom, — felelte a kántor és szaporán beszélt: — Ha például

valaki azt sürgönyözte magának, hogy egy órakor érkezem, maga nem tudta, hogy melyik egy órakor. Éjjel egy órakor-e, vagy pedig délután.

Az öreg megszívta pipáját:

— Hát aztán?

A kántor tovább beszélt:

— Ha most azt sürgönyzi valaki, hogy tizenhárom órakor érkezem, akkor tudja mindenki, hogy a tizenhárom óra csak délután lehet.

— Ehen! — bólintott az öreg. — Értem.

Ránézett a kántorra, aztán a szemöl-

döke megrezsent:

— Szóval, azt az órahistóriát azért találták ki az urak, hogy a délelőttöt meg tudják különböztetni a délutántól?

— Azért, — hagyta rá a kántor.

Az öreg arca haragosra változott:

— No hát, azért megy tönkre az ország!

— Miért?

— Mert olyan urak dirigálnak, akik még a délelőttöt sem tudják megkülönböztetni a délutántól.

NYÁRY ANDOR.

Harminc esztendő a budafoki pincemesteri szakiskola

A fillokszéra elleni eredményes küzdelem nemcsak visszaállította a magyarországi szőlők régi termőképességét, de meg is sokszorozta azt, úgy hogy a magyar bortermelés sokkal nagyobb lendületet vett a fillokszéra-pusztítás után, mint amilyen volt azelőtt. A szőlő- és bortermelésnek ez a fellendülése tette szükségessé, hogy az állam egy olyan intézetet alapítson, ahol a bortermelő gazdák a megfelelő szaktanácsokhoz és utmutatásokhoz hozzájuthatnak. E célból alapította Darányi Ignác földművelésügyi miniszter 1901-ben a budafoki pincegazdaságot és ennek keretein belül az állami pincemesteri szakiskolát. Az első tanfolyam 1903 februárjában indult meg.

A szakiskola céljával azt tüzte ki, hogy a magyar borgazdaságok és bortermelés fejlesztésére tökéletes szak tudású és kiváló képzettségű pincemestereket adjon az országnak. A tanfolyam egy éves és ezalatt az idő alatt a tanfolyam hallgatói a legtökéletesebb elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek.

A bor kezelésének gyakorlati elsajátítására kitünő alkalmuk van a valóban mintaszerűen berendezett és vezetett pincegazdaságban. A budafoki pincében kezelik az állam szőlészeteiben szüretelt borokat. Évente körülbelül 4000—8000 hektoliter bor kerül ide, amelyeket természetesen a különböző fajták szerint különbözőképpen kezelnek.

Az 1305 méter hosszú cerythium-mészköbe vágott pince hőmérséklete állandóan 12 fok körül van. A nyári kánikula, vagy a téli fagy hőmérsékletváltozásai legfeljebb egy fél fok eltérést okoznak a pince hőmérsékletében. Ennek következtében természetesen a pince a legideálisabb helye a uemes magyar borok kezelésének.

Élvezetes és tanulságos séta végigmenni a budafoki pincén. Két oldalon hatalmas hordók sorakoznak, közöttük nem egy gyönyörű domborművekkel, versekkel ékesítve, amelyek a magyar vidék folyékony, tüzes áldásával vannak megtöltve. A főfolyosón van két

nagy beépített cementhordó a közönséges asztali borok számára. A két hordóba tizennégy vagon bor fér bele. A palackba fejtett boroknak külön helyük van, ahol tizezerszámmra várják a karcsu palackok a megrendelőket. Finom badacsonyi hárslevélű, meg a különböző tokaji borfajták egész vagyont képviselnek. De a legnagyobb érték mégis a borpince muzeumban van. Ebben a muzeumban foglalnak helyet a legjobb évjáratok legkiválóbban sikerült borfajtái, az 1903-as plébános-bortól kezdve.

Érdekes s a magyar sorsra jellemző adatot tudunk meg itt. 1861-ben a magyar kémianak egy kiváló művelője, Preisz Móric, a budapesti belvárosi reáliskola tanára, a tokaji borok utóerjedésének meggátlására, a tokaji borok eltartására és szállíthatóságára vonatkozó tanulmányai közben felfedezte a Pasteur-eljárást. Mivel azonban felfedezésének eredményét csak magyar nyelven tette közzé, az elsőséget a francia tudós, Pasteur kapta, aki bár később fedezte fel ezt az eljárást, mégis teljesen neki tulajdonítják és órála nevezték is el.

De mindez nem von le semmit Preisz tanár érdemeiből, amelyet a magyar borok kezelésének megreformálása körül szerzett.

Még egy pillantást vetünk a pincegazdaság vendégkönyvébe, ahol a világ összes nemzetisége képviselve van. Örömmel állapítjuk meg a jókedvű bejegyzésekből, amelyek a világ minden nyelvén diszlenek a vendégkönyvben, hogy a magyar bor, amelyet a vendégek a gyönyörű szép magyar stílusú kostolókban fogyasztotnak, meghódított mindenkit, aki csak belekóstolt. Angolul, japánul, svédül, németül, hollandul és még nem tudjuk hány nyelven olvassuk itt a dicsőhimnuszokat Tokaj és Badacsony isteni italáról és arra gondolunk, hogy — ki tudja — hány barátot szerzett nekünk a híres magyar szőlőtöke, amely nem egy városunk cimerében is büszkén hivatkozik rá, hogy a magyarnak a kalász mellett a szőlőfűrt a legfontosabb jelvénye. A. N.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A szopós malacok elválasztásának ideje

A kis malac akkor vonható el az anyai csecstől, mikor már egyéb takarmányokból kellő mennyiség felvételéhez hozzászokott, továbbá fogazata és emésztőcsatornája annyira átalakult, hogy takarmányból is tud emészteni és felszívni anyai tápanyagot, amennyire fejlődő szervezetének szüksége van. Ezt az időt be nem várni azért helytelen, mert a korai elválasztás következtében a malac hirtelen táplálkozási zavarokkal küzd és elgyengül. Elveszti a gyenge malac a „tejhús“-t, fejlődésében elmarad, sőt visszaesik. Még nagyobb baj az, hogy a benne és körülé élő baktériumok kihasználják a csökkent ellenálló képességet s így egy-kettőre fellépnek nála a tüdőgyulladás, hasmenés, stb. malacbetegségek tünete.

Hat hét tekinthető ama minimális időnek, ameddig a malac okvetlenül reászorul könnyen emészthető táplálékra, az anyatejre. A fogazat csak 6—8 hetes korban elég fejlett arra, hogy szilárd éleiséget kellő mennyiségben elő tudjon készíteni az emésztés számára. A legtöbb tenyésztő ezért 8 hétig hagyja a malacokat anyjuk mellett, de indokolt és gazdaságos még mangalicánál is a szoptatási időt 9—10 hétre megnyújtani. A 9-ik és 10-ik héten még naponta fejenként 2 deciliter anyatej jut a malacoknak, mely nem annyira mennyiségével, hanem fajazonos fehérjéjével, vitaminjaival és ásványi anyagaival kitűnő hatást gyakorol a fiatal szervezetre és erősíti éppen abban a korban, mikor a fertőző betegségek leginkább veszélyeztetik.

Ha a koca megfelelően van táplálva, akkor a hosszabb szoptatás se zavarja le, mert a 8-ik héttől kezdve sulya nőni szokott. A szoptatási időtartam megállapításánál a következő szempontok is szoktak irányadókként szerepelni:

a) A gyenge malacot hagyjuk tovább a csecstől, mert nincs hatásosabb eszközünk a malac fejlődésének biztosítására, mint az anyatej. Ezért divik egy és ugyanazon alomból is először csak a fejlettebbeknek elválasztása, hogy a gyengébbeknek több tej jusson és így ezek megerősödhetnek.

b) Gyenge, sovány, beteges, előhasi koca alól korábban szoktuk elvenni a zsaroló csapatnak legalább egy részét.

c) Tenyésztésre szánt malacokat tovább hagyunk az anya alatt, mint a hizlalásra szántakat.

d) Ha évente egyszer malacozik a koca, akkor nyugodtan alatta hagyhatók a malacok 10 hétig is. Ha azonban évente kétszer óhajunk malacoztatni és súlyt helyezünk arra, hogy ugyanazon hónapokon ismétlődjenek a malacozások, akkor a malacokat legkésőbb 9 hetes korban kénytelenek vagyunk elválasztani. Ugyanis sok koca a szoptatás alatt nem rühed, így a szülést követő harmadik hónapban nem bugatható be, ami miatt a következő ellés 3—4 héttel eltolódna.

Az elválasztásnak főszabálya az, hogy ne gyorsan, hanem fokozatos átmenettel eszközöltessék. Utóbbi esetben a malac kénytelen fokozatosan több és több takarmányt felvenni, miáltal hozzászokik az evéshez, hozzászoknak emésztőszervei lassankint a nagyobb munkához s így a tej teljes elvonásának napján nem áll be a szervezet háztartásában zökkenés.

Az átmenet eszközölhető olyképp, hogy a szopások számát apasztjuk. A kocát eleinte háromszor, majd kétszer, később csak egyszer bocsátjuk malacaihoz, hogy azokat megszoptassa. Kombinálható a fokozatosság azáltal is, hogy nem az egész almot választjuk el egyszerre, hanem csak az erősebbjét és így fokozatosan a leggyengébbet hagyja el utoljára az anyát.

Apró jó tanácsok

Mézsör készítését egy Blum nevű német szakember a következőképpen írja elő: Minden kg. mézet higítsunk fel 4 liter vízzel. 50 kg. mézhez pedig adjunk 1 liter jó és friss sörélesztőt. A keveréket öntsük hordóba, hol az heves erjedésnek indul. Erjedés közben az edényt töltsük fel időnként vízzel. A mézsör erjedés közben aranyárga színű lesz és az erjedés lezajlása után palackokba tölthető. Ha finom illatot és ízt akarunk neki adni, akkor — izlés szerint — narancshéjat, komlót, angyelkát, vagy kakukkfűvet is adhatunk a hordóba.

Mielőtt

Szénsavas

takarmánymészszükségletét

beszerzi, saját érdekében kérjen ajánlatot és mintát a

Káposztásmegyeri Mészhomoktéglagyár és Mészégető Bérlete Rt.-től

Budapest, V., Gróf Vigyázó F.-utca 8.
Tel. 94-7-73.

Ha hosszabb ideig nem esik eső, akkor a gyümölcsfákat hetenként 1—2 ízben alaposan meg kell öntözni. Ezáltal megakadályozzuk a gyümölcs nagymérvű hullását és a gyümölcs fejlődését előmozdítjuk. Az öntözés ne a fa tövében, hanem a korona csurgója, vagyis a széle alatt készített lyukakba vagy árokba történjék. A bőségesen adott víz elszivárgása után a lyukakat, illetőleg az árkot be kell huzni.

A virágoskert növényein jelentkező tetveket, mint már előbb is írtuk, nikotinos szappannal (egy hektoliter vízre 1 kg zöldszappan és 50 gramm tömény-nikotin) nagy sikerrel irthatjuk. Ügyeljünk azonban arra, hogy a lé hozzájusson a tetvek testéhez. Ezért a permetezést úgy kell végezni, hogy a tetvek a folyadékból szinte ázzanak. Különösen arra kell tehát ügyelni, hogy a levél alsó felére, az úgynevezett fonákjára is bőven jusson a permetléből.

A nagy nyári meleg miatt beálló szárazságnak a méhek hordása is megcsökken, ezért kisebbek a méhcsaládok is. A nagyfokú elnéptelenedés megakadályozására méz hiányában estessük a családost esténként cukros oldattal. A rablás elkerüléseért azonban a nappali etetéssel szigorúan tartózkodjunk. Gondunk legyen az anyátlan család sürgős meganyasítására és a rajzás után beálló álnyás állapot megakadályozására. A tarló- és hajdina-irrigálás kihasználásának előkészítését sürgősen végre kell hajtani. Tartsuk tehát a családokat jó erőben!

Ürgét lehet irtani úgy, ha minden egyes ürgelyukba beöntünk 20—25 grammnyi szénkéneget, tehát azt a folyadékot, amellyel a fillokszerű irtani szokás. A beöntés után gyorsan eltömjük földdel a nyílást. A szénkéneget ugyanis gyorsan elpárolog és ha a nyílást eltömöttük, akkor a szénkéneget-gőzök az ürge járatait árasztják el s így a benne levő ürgét megölik. Ne feledjük azonban, hogy a szénkéneget gyulékony és robbanó természetű anyag, tehát közelében tüzet gyújtani, sőt pipálni sem szabad.

Jászolrágás (levegőnyelés, karórágás, ökröndözés) a lónak ama rossz szokása, mely szerint a ló megharap bizonyos tárgyat (süvegfat, rudat, saját térdét), közben levegőt szív torkába s ezt időnként lenyeli vagy kiböfögi. Ennek hatására a gyomorban emésztési bántalmak szoktak fellépni, a ló lesoványodik, időnként kólikás fájdalmakat árul el. Némelyek szerint az unalom és más lovak példái. e rossz szokás indító oka, mások pedig hajlandók azt hinni, hogy okai emésztési zavarok (savtúltengés). Ezeknek szem előtt tartásával: ne kössünk fiatal lovak közé megrögzött levegőnyelőt; kezdő levegőnyelőnek esetleges emésztési zavarait iparkodjunk orvosolni. Talán sikerül e rossz szokást megakadályozni azzal, hogy a rágni szokott tárgyat (jászol, stb.) elvesszük a ló elől, vagy bekenjük kátránnyal, illetőleg valami büzös anyaggal; fejére olyan szájkosarat illesztünk, mely az ajkak felé tompa szögekkel van kiverve; nyakára „levegőnyelő-szijat“ kötünk, melynek dudora a torok öblösödését akadályozza.

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlősgazda.

Boroshordók anyaga és kezelése

A nagyszámu tölgyfajok közül két-féle tölgy adja a legjobb hordódonga-anyagot. A kocsányos vagy mocsár-tölgy és a kocsánytalan vagy muzs-dalytölgy.

Készítenek természetesen hordókat magyar tölgyből is, melynek fája igen sűrű, rendkívül tartós, de nem jól hasad. Külföldön, különösen Olasz- és Spanyolországban, meglehetősen elterjedt a gesztenyefából készült hordók használata. A gesztenyefa anyaga azonban nem alkalmas hosszabb tárolásra szolgáló hordók készítésére, inkább transport-hordókat gyártanak belőle, melyekben távoli országokba szállítják a borokat. A gesztenyefa szövete ritkásabb, a bort könnyebben áttereszt, de előnye is van és pedig az, hogy kevés benne az extraktanyag (csersav, gumi, quercint, pectin stb.), tehát az ebből gyártott hordóban a bor kevésbé kaphat faizt. Hazánkban a szlavóniai, ugynevezett *fehértölgyanyagból* készítik a kisebb szállító és nagy ászokolásra való boroshordókat.

Nem elég azonban az, hogy a gazdának jó hordói legyenek, hanem *nagyon fontos azokat tisztán tartani* és szakszerűen kezelni. Sajnos, a nem-törődömség és a szaktudás hiánya folytán nagyon sok bortermelő nem fordít ugyszólván semmi gondot hordóira és emiatt a hordók is, sőt maguk a borok is — melyeket bennük tartanak — *tönkremennek*.

Másképpen kell használatba venni az új és másképpen a *használt boroshordókat*. Az új hordókból ki kell előbb vennünk az ugynevezett vonat-anyagot. Ezt többszöri forrázással (forró vízzel való megtöltés után) ledugaszolva ide-oda való görgetéssel kezdjük; ha látjuk, hogy a hordó sehol sem szivárog, a közben lehült vizet kiöntjük belőle, teletöltjük tiszta hideg vízzel, egymás után kétszer-háromszor is, újból kiöblítjük és egy pohárban megvizsgáljuk a kifolyó vizet. Ha sem szaga, sem ize nincs, újból 1—2 százalékos szódás forró vízzel (lehet gyengén konyhasós vízzel is) újból kiforrázzuk, úgy hogy a hordót hol fenékre, hol oldalára állítjuk, miáltal a szódás víz mindenütt jól áttisztítja a belsejét. Ezután kiöntjük a forró vizet, még egyszer tiszta hideg vízzel átmoszuk, majd felforralt borseprővel még egyszer átforrázzuk. Franciaországban egyes vidékeken borseprőle helyett őszibaracklevél-forrázatot használnak.

Szokás a fenti módon kiforráztott új hordókat még kismennyiségű borpárlat beleöntésével és meggyújtásával *kiégetni* is.

Legajánlatosabb a kellően elkészített új hordókba először erjedő bort tölteni.

A használt hordók kezelése már sokkal körülményesebb, főként amiatt, hogy a gazdák pincéjében rendszerint *nincs annyi hely*, hogy a hordókat szüret előtt ki lehetne hozni a szabadba kitisztítás végett, hanem csak *magán az ászokfán 1—2 métert ide-oda görgetik*, ha öblíteni akarják.

Gazdatársaim, hogy hazánkban egyes vidékeken még mindig *sok a hibás bor*, hogy rengeteg gazda egyenesen ráfizet a bortermelésre és adósága folyton növekszik, borát pedig csak a legalacsonyabb árban tudja elkötyavetyélni, annak leggyakoribb oka a hordók tisztatlanságában és a borok kezelésének elmulasztásában *keresendő*. Vidéki utamon jártam már olyan községekben, hol *minden gazdának barnatöréses volt a bora*. Kérdőzködésemmre elmondották, hogy a hordókat nem szokták sem öblíteni, sem forrázni, a kezelést csak annyiból áll, hogy szüret előtt egy kis ként adnak a hordóknak és belefejtve a mustot, abban a tudatban vannak, hogy a *must ereje majd megjavítja a hordót is*, ha éppen valami szaga lenne. Azért van a borban a söprű, *ami a bor anyja*, hogy javítsa a hordót. Így nem kell vesződni a hordók öblögetésével!

Sajnos, ilyen maradi felfogás mellett nem lehet rendes, egészséges bort termelni, különösen akkor, ha még ráadásul szüretkor sok a rothadt szőlő és azt a gazdák belekeverik a többi egészséges fürtök közé kisajtoláskor.

Ha a bort a használt hordóból lefejtették, szagoljuk meg a hordót. Ha egészséges borszaga van, jól csurgasuk ki, majd rendszeren kénezzük le és

azután dugaszoljuk be. Ha a hordónak szaga van, dohos, penészes, *öblögetéssel nem lehet rendbe hozni*. Okvetlenül ki kell tehát vinni a szabadba — *még ha az egész pince hordóit is ki kell emiatt görgetni* — kint azután kádárral egyik végét kibontatjuk, majd a penészt levakartatjuk, suroltatjuk. Ha a levakart sárga penész helyén fekete foltokat találunk, *a hordóba többé bort nem fejthetünk*. Az ilyen beteg hordót már csak permetlé készítéséhez vagy esővízes kádnak használhatjuk fel. Ha fehér penész van belül és azt levakarva, fekete foltokat nem látunk, a hordót oldatlan meszes vízzel kiáztatjuk, suroljuk, majd kiöblítve tisztá vízzel, a fenékét visszarakatjuk és ujjabb öblítés után — ha kiszikkadt — lekénezzük. Szokás az ilyen penészes hordókat a penész levakargatása után barack- vagy diófafelevél-forrázattal — a fenék visszarakása után — átmosatni, előbb azonban e régimódi forrázóanyagok beöntése előtt a hordót *szalmalánggal kipereszljük*. Ugyanez a teendő, ha a hordó *megecetesedik*. Itt azonban még meggyőződünk előbb a munka helyes elvégzéséről oly módon, hogy egy kis darab lakmusz-papírost a hordó egyik-másik nedves helyére ráteszünk. Ha a papíros megvörösödik, úgy a meszes vízzel való forrázást meg kell ismételnünk addig, míg csak a papíros — rátevéskor — szintelen nem marad.

Hasonló gonddal kell tisztán tartani az egyéb pincefelszerelési tárgyakat is: tölcseréket, kotyogót, lopót, gumicsöveket, szivattyút. Az *ősdi lopótököt minden gazdától hatóságilag kellene eltávolíttatni!* Legtöbben ezzel a kezdetleges — de olcsó — szerzőmással rontják meg a borukat és akkor szidalmazták a sorsot és egyebet, hogy a bor ecetes lett, vagy megpenészedett. A lopótök belülről rostos falu. Használat után tehát a benne maradt bort levegőhöz jut, belekerül a sok baktérium, mely vigan el kezd szaporodni. Ha azután a gazda *ujból* a — szerinte tiszta, kicsurgott — lopóval *bort szív ki a hordóból* és a fel nem használt bort (különösen mintázáskor) belőle *visszaereszti a hordóba*, már is megfertőzte a borát. A lopó belső falán lévő ecetpenészgombákat belemosta ugyanis a hordóba és hiába tartja egyébként tisztán a pincét, rövid idő alatt a bor megecetesedik és feleárban lehet csak eladni kifőzésre, mivel ecetes bort megjavítani nem lehet!

Tartsuk tehát saját érdekünkben tisztán hordóinkat, ne sajnáljuk a fáradságot, munkát; az *ősdi lopótök* helyett pedig szerezzünk be tisztán tartható üveglopot, aminek használatával semmi baj nem származhatik, mert azt látható módon ki tudjuk öblíteni használat előtt.

Méhészkedjék

A méhészet kezeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet! A méhészet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI
eszközökről árjegyzéket, szaklapból m u t a t i v á n y s z á m o t k i v á n a t r a i n g y e n k i ü l d

„MÉH”
A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezete
Budapest, V., Arany János-utca 1/g.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Az „ö“-betűs

kecskeméti beszédről

Az élelmiszerek hamisítása

Falun csaknem minden háztartás kitermeli a család élelmiszerszükségletét. A kertből tavasztól őszig ki nem fogy a zöldség és gyümölcs, a tyukok is tojnak egy-egy tojást, a köpüléshez is összegyűl két-három nap alatt a tejfel. A városi ember azonban, amellet, hogy alig jut hozzá teljesen friss élelmiszerhez (mert egész más íze van a zöldségféléknek, ha frissen szedik, vagy napokig állanak, a gyümölcsnek, ha éretten a fáról tépik, vagy a kereskedő faládájában puhul meg), sokszor hamisított, tápérték nélküli anyagokat vásárol össze drága pénzen.

Leggyakrabban fordul elő a tej, vaj, méz, ecet, liszt, kávé, tea, kakaópor és fűszerek hamisítása, azért ezeket a cikkeket csak megbízható helyen vásároljuk.

A tejet lefölezzik, vagy vízzel hamisítják, miáltal veszít tápértékéből és vitamintartalmából. A lefölezzött tej kékeszínű és nem tapad az edény falához, mint a teljes tej. A szódázott tej lúgos, szappanos ízű lesz, színe pedig sárgás-barnás. Az érvényben levő rendelkezések szerint csakis egészséges tehéntől származó, hamisítatlan tejet szabad forgalomba hozni, éppen azért, ha alapos gyanúnk van, hogy a vásárolt tej hamisított, forduljunk a hatóságokhoz és akadályozzuk meg, hogy lelkiismeretlen emberek nyereszkeskedése kárt tegyen embertársaink egészségében.

A vajat vízzel, margarinnal és ételzsírral szokták leggyakrabban hamisítani. A vízzel való hamisítást felismerhetjük, ha a vajat üvegbe téve, forró vízben megolvastjuk, ilyenkor a víz a vaj alatt gyűlik össze.

A lisztet többféleképpen hamisítják: a jóminőségű lisztet olcsóbb fajtával keverik, gabonaliszthez bab-, borsó-, stb. lisztet kevernek és rossz minőségének elpalástolására timsóval, rézzel megfestik.

A zöldség konzerveknek rézzel való festését házilag is kimutathatjuk, ughogy a borsó- vagy babkonzervet gyengén felmelegítjük és kötötűt dugunk belé. Néhány óra múlva a kötötűn vörös bevonat keletkezik: a zöldítésre használt réz rárakódik.

A gyümölcskészítmények és paradicsomkonzerv festésére kátrányfestéket használnak.

Ha az ilyen konzerv vizes oldatát egy kis darab tiszta gypjufonállal negyedóráig főzzük és a megfestett gypjuszálra aztán néhány csepp szalmiákszeszt öntünk, megállapíthatjuk, hogy festve van-e a konzerv, vagy sem. Ha ugyanis a készítmény mesterségesen van megfestve, a gypjuszál megtartja élénk színét, ha ellenben csak a természetes növényi festék festette meg, a szalmiákszesz

hatására elhalványul, elszürkül.

A mézet vízzel, glicerinnel, liszttel hamisítják, vagy pedig műmézet adnak el virágméz helyett. A hamisítást csak szakember tudja felismerni.

Az ecetet vízzel, borkósavval hamisítják. A jóminőségű ecet világoszínű és átlátszó, szaga kellemes savanykás, íze nem csípős. Zavaros, penészes, nyálkás ecetet ne fogadjunk el.

Örölt kávé hamisított voltát felismerhetjük, ha egy keveset vízbe öntünk belőle. A valódi kávé a felületen uszik, míg a pótszerek elmerülnek és a vizet barnára festik.

Ételreceptek

Lebbenesleves. Kevés lisztből egy tojással levestésztát gyurunk, vékonyra nyújtjuk és csikokra vágva sütőben világossárgára pirítjuk. A száraz lebbeneset aztán szalonnából kisütött zsírban barnára pirítjuk, adunk hozzá fél kiló lapos szeletekre vágott burgonyát, hagymát, paprikát, zöldpetrezselymet, paradicsomot és puhára főzzük.

Töltött paradicsom. Másfél kiló paradicsomnak a száraz oldalát vékonyan levágjuk és a magját kalarábfuróval kiveszjük, a kifurt paradicsomot pedig megtöltjük a következő töltelékkel: fél kiló darált sertéshúst összekeverünk zsírban puhára főzött rizzsel, kevés törött borsal és sóval. A megtöltött paradicsomot megszírozzát és morzsával kikent tepsi-ben morzsával és mártással (melyet a felforralt és tejfellel, cukorral, sóval ízesített paradicsommagvakból készítettünk) leöntjük és világosra sütjük.

Tepertős pogácsa. Fél kilónyi lisztet összekeverünk 30 deka darált tepertővel, adunk bele kevés sót, egy deka tejben feloldott élesztőt, egy kanál tejfelt, egy tojást és összegyurjuk. Vékonyra nyújtva háromszor egymásután összehajtogatjuk, majd újra kinyújtva pogácsaszaggatóval kivágjuk, késsel megrácsoljuk. Egy órai kelés után felvert tojással megkenve sütjük.

Egyiptomi cserkész, magyar lány.

Szeged mellett kiváltképpen *Kecskemét* tűnik fel az „ö“ betűs beszédjével. Mind a kettőt csak a tősgyökeres szegedi, kecskeméti bennszülöttek tudják jól, mert hát mint azt *Kerekes József* kecskeméti ny. felügyelő-igazgató ur írja: „Akármelyik e-hang helyett nem lőhet ám csak ugy vaktában „ö“-hangot mondani és kész a kecskeméti tájszólás... Csak egyetlen példát említek fel. Ezt a négytagu szót: „rettenetes“, az „e“ és „ö“ keverésével a számtani variáció (változat) szerint *tizenhatféle*képpen lehet kimondani, de a tizenhat változat közül csak egy az igazi kecskeméti, így: „*röttenetös*“.

Amikor *Kerekes József* urék diákkorukban a *skandalást* (vers-ütemezés) gyakorolták, feladták nekik ezt a csupa „e“ hangu szökből álló *hexameter* (hatméretű vers), illetőleg *distichon* (párvers) versformát:

Rettenetes Demeter veretett meg rettenetesen,

Teste leverve leve, szelleme mennybe mene.

Példaképpen felveti azért, hogy miként mondja ugyanezt a kecskeméti tájszólás? ... Hallgassuk csak:

Röttenetös Dömötör veretött mög röttenetösen,

Teste léverve leve, szellöme mönnybe möne.

Néha „ö“ helyett — ugyancsak *Kerekes József* igazgató ur feljegyzése szerint — „ü“ hangot mond a kecskeméti. Például: „*Ü gyütt neköm küvel!*“ Néha az „e“ helyett „é“-t helyez: „*Sémmi! Sohse!*“ Néha *i-zik*: *Benizök! Mögnizi! Pézít! Szömit!* Van olyan 5—6 tagu, csupa e-hangzós szó is, melyet változatlanul ejt ki, például: „*elfelejthetetlen!*“ Viszont van olyan hat e-hangzós szó, melyben mind a hat e-t „ö“-re változtatja, mint például „*möggörösztölködött!*“. S csak a született kecskeméti ember édes zamatu nyelvéréke görditi ezt is:

— Ögyél könyeret möggyel, ha nem köll, tödd el; majd mög öszöd röggel!

Bizony jól is mondja azt a kecskeméti *Kerekes József*: „Nem mindön embör tudja ezt helyösen, röndösen használni! ... „Ám nyelvtudós uraimék is törhetik váltig a csürhe-járást, ürgethetik-forgathatik váltig az ő tudományokat, ennek a kecskeméti érdekes, eredeti nyelvjárásnak a *törvényét*, a születését is aligha tudják világosan, tisztán feltárni. Teremtődött ez és csodaszép, csoda édesmézes, mint a szikrai rétek, bugaci mezök vadvirága... Nem a miénk! Egy-egy marékraalót imhol mégis bokré-tába köthetünk belöle, hogy a meszszebbalakó kedves testvéreink is gyönyörködjenek benne!

H I R E K

Álmodik a tábor . . .

Sátorvárosunkra fátyolt vont az este,
Ránk hinti ezüstjét a hold sápadt
teste.

Elhalkul, csendes lesz lassan minden
sátor,
Csillaghulló éjben álmodik a tábor.

Dalos magyar földön, csillagos ég
alatt,
Sok ezer fű sző csodaszép álmokat.
. . . . Otthon járnak mind, mind, hol
anyjuk, testvérük
Hazaváró szívvel imádkozik értük.

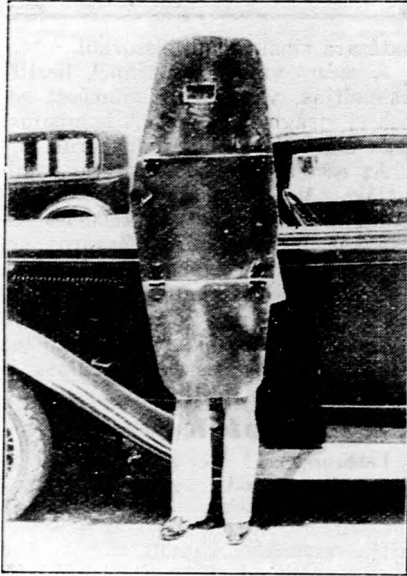
Gyönyörű az álmuk, mosolygnak az
ajkuk,
Bizton édesanyjuk karjai közt van-
nak.
S bár, ha reggel néha könnyesek a
párnák,
Nappal a vig csárdást mosolyogva
járják . . .

Irta: NAGY LAJOS.
Gödöllő-Jamboree.

A trianoni magyar határ olasz repülői visszaérkeztek Budapestre. Luciano Mele és Renato Caniglia olasz szerkesztők, akik a trianoni határ tarthatatlanságáról repülőkörúton szereztek bizonyosságot, augusztus 6-án fejezték be körútjukat Pécssett. Augusztus hó 7-én érkeztek vissza Budapestre. Megérkezésük után tisztelő látogatáson jelentek meg Antal István dr. sajtófőnöknel, akinek bejelentették, hogy tapasztalataikról az olasz sajtóban cikksorozatban fognak beszámolni.

Már a székelyszóttos ruhát is üldözőbe fogták az oláhok. A balkáni oláh türelmetlenségnek, szemtelenségnek és vad-erőszaknak ninesen határa. Csikban és Háromszékben már a székelyszóttos ruhák viseléséből is irredentavádakat kövölölnak. Az újságok hasábjain, gyűléseken uszitanak a székelyszóttos ruhák ellen, s a székely nőkről, férfiakról mindenképen letiltani szeretnék az ösi, hasznos, szép, egyszerű viseletüket. A szövszékerek azonban most már hihetőleg még fokozottabban kattogni fognak, de nemcsak azért, mert a szegénység is rákényszeríti az oláhoktól embertelenül kifosztogatott székelyt, hogy maga állítsa elő házilag a ruhanemijét, hanem azért is, mert a székelyasszonyoknak, leányoknak, férfiaknak, legényeknek most már még inkább reá kell jönniök, hogy szép, jó, hasznos ruhaviselet lehet az, amelyet így mindenképpen le akar tenni róluk az oláh, az ő legádázabb, brutális ellenségük. . .

Az agyaggalamblovó-világ bajnokságot a magyarok nyerték meg. A bécsi nemzetközi galamblovó-verseny harmadik napján, vasárnap, augusztus hó 6-án, bonyolították le az agyaggalamblovó-világ bajnokságot. A világ-

Páncélpajzs a banditák ellen.

Amerikában a rendőrtiszteket golyóbiztos páncélpajzsokkal szerelték fel. A pajzsok egy kis nyílás van golyóbiztos üveglappal fedve a szem számára, egy másik nyíláson pedig a revolver csöve kandikál ki.

bajnokság éppugy, mint az Európa-bajnokság, a magyar versenyzők fényes sikerét hozta. Az egyéni versenyt Lumnitzer Sándor dr. nyerte Európa 46 legjobb versenyzőjével szemben. Lumnitzer dr. 300 lövésből 298 találatot ért el, ami új világ-rekordot jelent. 229-es szériatálatával szintén világrekordot állított fel Lumnitzer dr. A második helyen Dóra Sándor, a harmadik helyen pedig Dóra Pál végzett, egyformán 300/295 találattal. A csapatbajnokságban megsemmisítő fölényrel győzött Magyarország csapata. 1200 lövésből 1178 találatot ért el a magyar csapat, amely 15 ponttal előzte meg Dániát. Ausztria a harmadik, Svájc a negyedik helyet foglalta el.

Ötven esküvő egyszerre. A pesterzsébeti, ugynevezett Hangyatelepen lakó 50 házaspár heteken át készülődött arra, hogy örök hűséget esküdjének egymásnak. Csupa szegény ember, akik olyan mostoha körülmények között éltek, hogy nem tellett nekik házasságkötésre. Petter Géza pesterzsébeti prépostplébános és Chikán Béla polgármester kezdeményezésére most lehetővé tették, hogy házasságot köthessenek a Hangyatelep lakói. Augusztus hó 6-án megtörtént a sereges esküvő. Az esküvő után a házaspárok csomagot kaptak Pestszenterzsébet városától és a csomagban hus, kenyér és cukor volt. Az esküvőn a plébános megkérdezte: „Mondjátok egyszerre, akarjátok-e feleségül venni azt, akivel itt megjelentetek?” Egyszerre válaszoltak. Előbb a férfiak, azután a nők. És azután hazavonultak boldogan, csomaggal a kezükben a párok és a legboldogabbak voltak az új házastársak — gyermekei, akik kaptak a cukorból.

Két francia repülő 9600 kilométert repült leszállás nélkül. Codos és Rossi repülők augusztus hó 5-én reggel elindultak Newyorkból, hogy megjavítsák a leszállás nélküli távolsági repülés világrekordját. Vasárnap délután érték el Európát, a franciaországi Cherbourg kikötője fölött. Éjszaka München közelében jártak, hétfőn hajnalban Bécs fölé érkeztek. A Balkánt átszelve, végre hétfőn este leszálltak Szíriában, Ryak helység mellett. 9400 kilométer utat tettek meg, az előbbi világrekordot 800 kilométerrel megjavítva.

Ut helyett a csatornába rohant egy autó: 7 halott. Purmerend hollandiai község határában borzalmas autószerencsétlenség történt az elmúlt héten. Egy autó, amelynek hét utasa volt, a község bejáratánál belezuhant a csatornába, amely ezen a helyen öt méter mély. A gépkocsi mind a hét utasa szörnyet halt. A szerencsétlenség áldozatai közül hárman testvérek. Az autószerencsétlenséget az okozhatta, hogy a soffőr egy éjszakai lámpást, amely Purmerend határában a csatorna mellett ég, utjelzőnek nézett. A soffőr abban a hiszemben, hogy ezuttal nem kell az utat fényzőróval bevilágítani, a lámpás irányában vezette az autót, miáltal ez letért az utról és belezuhant a folyóba.

Matuskát visszavitték Bécsbe. Matuska Szilveszter ügyében a vizsgálóbíró befejezte a kihallgatásokat és úgy döntött, hogy Matuskát visszaküldi Ausztriába. Augusztus hó 7-én reggel vitte ki a rabszállító autó a biatorbágyi merénylőt a kelenföldi pályaudvarra, ahol már nagy tömeg várakozott reá. A kíváncsiak láttára Matuska dühös grimaszt vágott, majd többször egymásután szarúrfület mutatott a közönség felé. Erre aztán kitört a vihar.

— Csirkefogó, gazember, gyilkos! Agyon kell verni! — kiabálta a felháborodott tömeg.

A fogházörök gyorsan betuszkolták Matuskát a kijelölt fülkébe, elfügönyözték az ablakot és a vonat rögtön elindult. Este hét órakerkezett meg Matuska a bécsi keleti pályaudvarra, ahonnan a tartományi törvényszék fogházába vitték.

Nem sikerült a sztratoszféra repülés. Settle, amerikai hadnagy augusztus hó 5-én reggel 4 óra 6 perckor sztratoszféra-repülésre indult. A startnál óriási tömeg jelent meg és gyönyörködve nézték, miként emelkedik a léggömb szédületes sebességgel a magasha és tűnik el a város fölött gomolygó ködfelhőbe. Tíz perc múlva azonban a start helyén, Soldierfielden, a tisztiek telefontesztit kaptak, hogy a léggömb egy közeli teherpályaudvar mellett, az egyik utca keresztetűződésénél lezuhant. A hadnagynak könnyű sérüléseken kívül nem történt semmi baja. Settle hadnagy elmondotta, hogy 1600 méter magasságban meg akarta állítani a léggömböt, a stabilitációs szelap azonban nem működött és a léggömb gyorsan sülyedni kezdett. A lezuhanást nem tudta megakadályozni.

PÁSZTORTÚZ

Lóra csikós, lóra!...

Valamelyik hortobágyi, bugaci pász-tornóta kezdődik így: „Lóra csikós, lóra!...”

Maholnap csikós sem lesz már s a ménések, gulyák utolsó szüz-legelő földjét felszántják. A delelgető gulya-ménest is maholnap hiába keressük ebben a traktoros gyászvilágban...

A huszárt csak a régi képek után véljük ismerni s a honfoglaló lovas-ösöknek száguldva nyilazó lovasseregeiről még ennyi sem maradt fenn... Még a róluk, felőlük szóló regéket is minduntalan módosítgatják a nagy-képu történettudósok, holott hinnünk kellene kétségeskedések nélkül, hogy — bár nem cirkuszi módon — a magyar volt és maradt a világ első lovás-népe!... Mert máskülönbén nem is adhatta volna a világnak és a törté-nelemnek a — huszárt... S mi ez-áttal nemcsak példát mutattunk, hanem századokon át a legszebb, leg-délcegebb, egyik legeredetibb lovas-vitéz fajtát is kitermeltük tűz-vér tes-tüinkből és lelkiünkben.

Azért a mostani gödöllői világ-cserkésztaborozás alkalmából is vár-tam-vártam, hogy vajjon — dicsőséges multunkhoz legszebben illően — jelen-kezzen-e majd itt lovas magyar cserkészek!... S ha a sziriai cserkészek nem átaláltak elhozni még kü-lön költségek árán is sivatagjaiknak négy lábú „vándorhajóját“, a pupos tevét, mennyivel másként festenek a lovas magyar cserkészek — vágyón — elgondoltam!

Jól esik leírni, hogy a magyar cserkészek közül csakugyan előkerültek mégis a lovas magyar cserkészek. Debrecen és Szeged vonultatta fel őket lovasrendőri beosztással! A sárga nyakkötös délceg debreceni és szegedi lovas cserkésziüknek hosszú-száru, nyalka huszárcsizmájukról hetykén ragyog a sarkantyú, s ha már piros huszársapkát, sujtásos huszárnadrágot és buzavirág-kék dol-mányt nem is viselnek, hátsalovaikkal felevenítik a virtuosus régi magyar nemzet dicső huszárlegendáit és az ilyent még soha nem látott idegen cserkészek tizezrei előtt és ezzel mi-nekünk is büszke örömet szereztek.

MÓRICZ PÁL.

Önmagát jelentette fel egy sikkasztó végrehajtó. Mudrony Andor magyaróvári járásbírói végrehajtó megjelent a győri ügyészségen és feljelentést tett ön-maga ellen sikkasztás miatt és kérte, hogy tartóztassák le. Mudrony Andor a sikkasztásokat úgy követte el, hogy a végrehajtások, illetve árverések alkalmá-val befolyt pénzeket saját céljaira husz-nálta fel. Az 50 éves családos végre-hajtónak szenvedélye volt a kártya. Sa-ját bevallása szerint az elsikkasztott pénzösszeg körülbelül 3000 pengő.

Kincsek a mezőn...

Déli verőfényben a mezőn megyek,
Körülttem dolgozó, dalos emberek.

Aranyban fürdenek, ért kalászkok kö-zött,
A nap is sugárzó aranyba öltözött.

Aranyért küzdenek ezüst szerszámok-kal,
Sarló, kasza villan, küzd az aratókkal.

Az utszélen néhol rubin is felragyog,
Selyembe foglalják, lányhajba: pipa-csot.

Opál, buzavirág fénylik smaragd kö-zött,
Aranykereszt, ékszer, leánykézről kö-tözött.

Sok mélytüzű gyémánt, ezer szint tűndöklök,
Lány- és legényszemek, tüzeket tük-rözök.

S munka tengeréből ékszer az igaz-gyöngy:
Arcuk verejtékét viseli a göröngy.

Beküldte: SZILÁGYI MAGDA
(Kosd).

GAZDATUDÓSÍTÓ

A sertéshizlalás konjunkturája.

A Magyar Gazdaságkutató Intézet je-lentése szerint a hizlalási tevékenység júniusban továbbra is élénk volt. A hiz-lalásra beállított zsirsértések száma kö-rülbelül kétszeresét tette a mult évben beállított sertések számának, bár tíz szá-zalékkal kisebb volt a májusi beállítá-tásoknál. Az új beállítások igen különböz-nek a kis- és nagyhizlalóknál, mert a kishizlalóknál nagy visszaesés mutatko-zik, míg a nagyhizlalóknál a hizlalási tevékenység valamelyes emelkedést mut-at. Ezerint az augusztus és szeptember hónapokban piacra kerülő sertések száma igen nagy lesz. Augusztusban a beállít-landó sertések száma valószínűleg eső-kenni fog. A hussértés-hizlalás terén a májusihoz képest jelentős visszaesés mut-atkozik.

Termőtalajjává javítják a kunsági „vakszékeket.“

A földművelésügyi minisztérium Kis-kunság 20.000 holdas szikes, terméketlen területének hasznosíthatóvá tétele céljá-ból Kunszentmiklóson szikkasztó kísérleti telepet létesített. A gazdaközönség örö-mén fogadta a kormány intézkedését, mert Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fül-löpszállás és Iszák községek hatalmas ki-terjedésű szikeseinek legnagyobb része az ugynevezett „vakszék“, amelyen még a gyon sem tudott gyökeret verni. Ilyen vakszéken állították fel a kunszentmiklósi tizholdas kísérleti telepet, ahol már má-sodik éve folynak a sikeres kísérletek. Ma már ezen a területen bőhozamu ka-szálók vannak. A különböző műtrágyák-kal kezelt parcellák közül holdanként 19 mázsás, elsőrendű szénatermés is akadt.

Arany- és ezüstpénzek ára

(1933. augusztus hó 7-én.)

Ezüstpénzek: Egy darab egykoronás 29½ fillér; kétkoronás 59 fillér; ötkoro-nás 1 pengő és 51 fillér; régi egyforintos 79 fillér.

Aranypénzek: Egy darab huszkoronás arany 32 pengő és 50 fillér; Napoleon-arany 32.05—32.35 pengő.

14 karátos tőrtarany (gyűrű, fülbevaló, karperec, nyaklánc, stb.) grammonként 2.85 pengő.

Szinarany kilogrammja 5080—5100 pengő.

Színezüst kilogrammja 76 pengő.

Egy uszónadrágos napszámos merény-lete. Püspöktellén az elmúlt héten Jáksó Döme gazdálkodott, amikor a szobában a falóráját fel akarta huzni, hátulról hatalmas ütés érte, ughogy megszédült és a földre bukott. Föltételezve, rémülten látta, hogy egy uszónadrágos férfi áll a felesége ágya mellett s magára emelt baltával az asszonyra akar sujtani. A gazda hirtelen felugrott, dulakodni kezdett a támadóval, akit végül a szomszédok segítségével sikerült elfogni. Az asszonyt azonban, még mielőtt férje segítségére sietett, már két baltacsapás érte a fején, ughogy eszmé-letlenül kellett a kórházba szállítani. A támadó Molnár István 23 éves makói napszámos volt, aki már napok óta Pü-spöktellén kóborolt és kereste az alkalmat, hogy Jáksó Döméhez, aki módos gazda, betörhessen. *Uszónadrágot azért vitt ma-gára, nehogy a ruházatáról ismerjék majd fel.*

TANÁCSADÓ

Kérdés: 50 százalékos hadirokkant fér-jem 1932 december 4-én cukorbetegségben elhalt. Joga van-e az özvegynek valami-lyen illetményre és ha igen, hol kell ké-rvényt nyújtani? (Öz. B. S.-né, régi előfizető).

Felelet: Az özvegynek csak az esetben van joga férje után rokkantsági illet-ményre, ha férje háboru alatt szerzett be-tegtségének következtében hunyt el. Az Ön esetében ugy véljük, erről nem lehet szó. Ha igen, ugy tessék a hadigondozot-tak intézőbizottságához fordulni, címe: Budapest, Gróf Hadik-laktanya, I., Horthy Miklós-ut.

Kérdés: 1927 márciusában buzát vet-tem kölcsön, a kamatot rendezen fizettem, most ki akarom fizetni a tartozásomat, tartozik-e a hitelező bolettát adni? (K. S., Tótkomlós). **Felelet:** Igen.

Kérdés: Az eladó mennyi ideig felel az eladott sertésállományért? (P. L., Ör-kényfőber). **Felelet:** A törvény határozot-tan kimondja, hogy melyek azok a beteg-ségek és szavatossági hibák, amelyekért az eladó felel. Ez ugy értelmezendő, hogy ha az átadást követő 30-ik napon belül az eladott állatok ilyen betegségben meg-betegednek és az állatorvos megállapítja, hogy a betegség már az eladás alkalmá-val az állatok magukban hordották, ugy teljes anyagi felelősséggel tartozik a kárért. Természetes, hogyha az állator-vos kétséget kizárólag megállapítja, hogy a betegséget az eladás utáni időpontban

szerezték az állatok, ugy kártérítés köve-
telésének a vevő részéről helye nincs.

Kérdés: Van-e jelenleg felvétel a pénz-
ügyműködéshez; ha nincs, mikorra vár-
ható? (M. F., Pincehely). **Felelet:** Jelen-
leg nincs felvétel és a pénzügyőri szak-
tanfolyamra oly sokan beadták már kér-
vényüket, hogy egyelőre az Ön jelentke-
zése teljesen kilátástalan. Kapcsolatban
van ez az Ön által is ismert létszámapaszt-
ással.

Kérdés: 1. A M. kir. folyamórséghez
lesz-e ebben az évben felvétel, ha lesz,
hová és mikor? 2. Magyarországnak mi-
lyen vallásu uralkodója lehet? 3. Ha va-
laki a világháboruban vitézségi címet ka-
pott, az illető halála után az örökösai
törvényesen használhatják-e a vitézségi
címet? (Ifj. B. J., Törökszentmiklós).
Felelet: 1. A folyamórséghez jelenleg fel-
vétel nincsen és ebben az évben nem is
lesz. 2. Magyarországnak 400 évig a
Habsburg-dinasztia volt az uralkodóháza,
amelyet a nemzetgyűlés az 1921. évben
megfosztott a tróntól; annak betöltése
felől nem intézkedett, hanem Horthy Mik-
lós öfőmértóságát bízta meg kormányzói
hatáskörrel az államfői méltóság betölté-
sével. Hogy ki legyen a király, annak el-
döntésére, ha időszerű lesz, a magyar
nemzet hivatott. Elvileg vallási szempont-
ok nem dönthetik el a kérdést. 3. A vi-
tézi rend szabályzata értelmében a vitézi
címet mindig az elsőszülött fiu örökli.

Kérdés: Öregségi és rokkantsági nyug-
díj címén milyen összegeket lehet lefogni
a fizetésből? (Sz. J., Szentetornya).
Felelet: Tessék pontosan közölni, hogy
melyik intézettel, mióta és milyen címen
kap nyugdíjat, ez esetben utána nézünk,
hogy miért vannak le Öntől hol 2, hol 3
pengő.

Kérdés: Biesérdi Béla hol tartózkodik?
(S. Gy., Bükkösd.) — **Felelet:** Tudomá-
sunk szerint Biesérdi Pesterzsébeten lak-
kik, közelebbi tartózkodási helyét nem
ismerjük. Tessék a pesterszébeti állam-
rendőrség bejelentő hivatalához írni és
kérni a közelebbi címét.

Kérdés: Tánctanító szeretnék lenni, ké-
rem szíves tájékoztatásukat, milyen elő-
képzettség szükséges, hol és mikor van a
tanfolyam és mennyi a költség? (D. J.,
Szentés). — **Felelet:** Amennyiben tánctan-
nár kíván lenni, úgy legalább gimnáziumi
érettségivel kell rendelkeznie. A kérvé-
nyét az Országos Tánctanárképző Intézet
igazgatóságához kell benyújtania, címe:
Budapest, IV., Egyetem-tér 5. Mellékelni
kell: születési anyakönyvi kivonatot, er-
kölesi bizonyítványt, illetőségi bizonyít-
ványt, iskolai bizonyítványt. Ha kérvényét
kedvezően intézik el, úgy felvételi vizs-
gát kell tennie, siker esetén beíratkozhat
a tánctanár előképző tanfolyamra, amely
egy évig tart. A tandíj körülbelül 100
pengő. Ha egy év múlva a felvételi vizs-
gát sikerrel leteszi, úgy beíratkozhatik a
tánctanárképző tanfolyamra, amely
szintén egy évig tart és a tandíj 600
pengő. Ez a pálya tulzsufolt, annyi je-
lentkező van, hogy csakis a legtehetsége-
sebbeket veszik fel és a felvételi vizsgá-
kon szigorú rostálást végeznek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. I., Gyöngyösi 262. A kért árjegyzék
elküldése iránt intézkedtünk. A törpe
gyümölcsfák és alakfák kezelésére vo-
natkozó könyvet illetően levélben küldünk
felvilágosítást.

T R É F Á K

Oh, azok az asszonyok!

— Papa, kérem, mi az a diktátor?
— Egy olyan ember, fiam, aki nem
a mamádat vette el feleségül.

A szomorúság oka

— Miért oly levert, kedves barát-
om?
— Az orvos azt rendelte nekem,
hogy minden vacsora után vegyek be
egy kis szódadikarbondat.
— És nincs talán szódadikarbo-
nája?
— Az még volna.
— Hát akkor miye nincs?
— Vacsorám.

Édes bosszu

Két atyafi találkozik a Rákóczi-
uton.
— Hát kend mit keres itt a város-
ban? — kérdi az egyik.
— Levelet hoztam feladni.
— Na, ezt otthon is feladhatta
volna.
— Igen, csak hogy otthon a posta-
mester nem vesz tőlem tojást, én meg
nem adok fel nála levelet.

„Házi figyelmeztetés“

Válóperi tárgyalás. Az asszony
azon az alapon akar válni, hogy a
férje verte. A bíró megkérdi a férj-
től:
— Igaz-e, hogy verte a feleségét?
— Nem vertem én, kérem.
— Hát?
— Csak házilag figyelmeztettem.

A szemfüles Móricka

A tanító ur előadás közben
észreveszi, hogy Móricka már megint
elbóbiskolt.
— Fogadni mernék, — mondja a
gyerekeknek, Mórickára mutatva —
hogy a lusta kölyök már megint nem
tudja, hogy miről beszéltem.
Felrázza Mórickát és ráordít:
— Állj fel és mondd meg, hogy mi-
ről beszéltem.
Móricka szemét dörzsölve feláll,
egy-kettőre tisztában van a helyzettel
és így szól:
— A tanító ur éppen engem szidott.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Gabona Á Á
(o=ó)

(Beküldte Ha Sándor Felsőmocsoládról.)

2. Szórejtvény.

húz régi súlymérték
(—)

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérről.)

3. Szórejtvény.

ri Ó rángás

(Beküldte Csipai Mihály Csongrádról.)

4. Szórejtvény.

títkol agg Y

(Beküldte ifj. Ferenc József és ifj.
Gusztáv János Somoqyszentimréről.)

5. Szórejtvény.

Sz C (é=e)

(Beküldte Békési László Zalakoppányból.)

A rejtvények helyes megfejtését a meg-
fejtők és nyertesek névsorával a 36-ik
számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények
megfejtését tíz napon belül okvetlenül jut-
tassák el hozzánk, mert az elkésze-
rték megfejtők nevét nincs módunkban
közölni.

A 30-ik számban közölt rejtvények he-
lyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Éljen a Nemzeti Egy-
ség Pártja.** 2. Szórejtvény: **Vállalat.**
3. Szórejtvény: **Igazság.** 4. Szórejtvény:
Háztartás. 5. Szórejtvény: **Hathatos.**
Megfejtették: Szemenyei János, Pállinger
Ferenc, Dunavesei Hangya, Börcsök
Etelka, Szécsi István, Hegedüs Ferenc,
Végh József, Varga Ilona, Günther Fe-
renc, Szekeres Márton, Kerék András,
Nagy Pál, Szücs István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Hegedüs Fe-
renc** (Réde), **Pállinger Ferenc** (Macca-
rese, Italia).

A 31-ik számban közölt rejtvények
megfejtését a megfejtők és nyertesek név-
sorával együtt, jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, augusztus hó 13. Állat- és
kirakodóvásár: Debrecen, Gyoma, Kis-
kunfélegyháza, Kunszentmárton, Monor.
— **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Makó.

Hétfő, augusztus hó 14. Állat- és
kirakodóvásár: Belpátfalva, Bogdása,
Céce, Egyek, Esztergom, Jászberény, Mán-
dok, Mezőkövesd, Nagyoroszi, Nova,
Pécsvárard, Putnok, Sárosd, Siklós, Tar-
cal. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:**
Kerta, Magyarkeszi, Nágocs. — **Sertés-
és kirakodóvásár:** Ózd.

Kedd, augusztus hó 15-én: Borsodná-
dasd (bizonytalan). — **Állat- és kirakodó-
vásár:** Regöly.

Szerda, augusztus hó 16-án: Állat- és
kirakodóvásár: Balmazújváros (bizony-
talan), Csapod, Kereseliget, Okány, Solt,
Székesfehérvár, Szerencs. — **Ló-, marha-
és kirakodóvásár:** Bajna, Nagyatád,
Nagykónyi, Zalaszentlászló. — **Marha- és**
kirakodóvásár: Nagyrákos, Vásárosmiske.
— **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya.

Csütörtök, augusztus hó 17. Állat- és
kirakodóvásár: Keszthely, Solt, Szabad-
szentkirály. — **Ló-, marha- és kirakodó-
vásár:** Bajna, Kisbér. — **Marha-, sertés-
és kirakodóvásár:** Kővágóörs.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (36)

— Nem tudom, legalább is ingyen nem.

— Vagy ugy! Természetes, legyen nyugodt, olyan jutalmat fog kapni, hogy tökéletesen meg lesz elégedve vele.

A pincér még habozott egy ideig.

— Jöjjön csak közelebb, barátom, — mondotta Cardon. — Jöjjön ide, nyissa ki az ablakot és majd megmutatom, miről van szó.

Gunyos mosoly jelent meg a pincér ajkán, mikor a detektív asztala melletti ablakot kinyitotta.

— Nos? — kérdezte a detektív, mialatt a kint várakozó rendőrre mutatott:

— Bocsánatot kérek egy pillanatra, — mondotta a pincér. — A gazdám hivat és ki kell mennem.

A pincér két lépést tett a kimerőszoba felé, de ekkor már a detektív kihajolt az ablakon és a rendőrsíp éles hangja hasított bele a levegőbe. Azután a pincérhez ugrott a detektív:

— Nem fog telefonálni, kedves barátom, — mondotta határozottan. — Hanem ehelyett megkapja az ígért jutalmat.

— Jutalmat?

— Igen. És ez abból fog állni, hogy követheti ezt a rendőrt — mondotta Cardon, miközben a belépő rendőrre mutatott. Majd a rendőrhöz fordult:

— Vezesse el ezt az embert és további rendelkezésig tartsák fogva.

Ezután kiitta utolsó csésze kávéját és kiment.

Izgalom fogta el, míg a lépcsőn felhaladt. Idegei végsőkig feszültek, szíve hevesen dobogott. Az erős kávétól lázban égett egész teste.

Végre szembe fog kerülni ellenfelével. Végre megfogta a sarkát ennek a rejtélyes ügynek. Az apró csatározásnak már vége, most mutatkoznia kell az ellenségnek. Talán ő fog veszteni, de legalább is látni akarta ellenfelét.

Pár pillanatra megállt az ajtó előtt, melyen rézlap volt, azon a grófi korona alatt Szidorovszky alvezetes neve. Hogy jusson be? Csengessen?

Egyik kezébe fogta revolverét, másikat a kilincsre tette.

Az ajtó felnyílt.

Ez olyan váratlan dolog volt, hogy egy lépést hátrált.

Hallgatódzott, de semmit sem hallott. Csak az előszoba gázlám-pájának halk zümmögése árulta el, hogy van élet ebben a lakásban.

Belépett és ismét hallgatódzott. De nem hallott semmit. A folyosón végiglopódzott és bejutott az ebédlőbe.

Itt is lámpa égett.

A szomszéd szoba ajtaja nyitva állott. A hatalmas íróasztalon is égő lámpa volt, de senki sem volt az egész lakásban.

— Micsoda komédia ez? — kérdezte nyugodtan önmagától a detektív.

Csodálkozva ment végig az összes szobákon és mikor senkit sem látott, visszament a folyosóra és belülről bezárta az ajtót. Ezután ismét visszament a dolgozószobába és leült az íróasztal elé.

— Megbolondultam? — kérdezte önmagától és kezére támasztotta a fejét. — Örültek házában vagyok és mindez csak fantáziá-lom? Miféle ördög játszik velem, mint valami bábbal? Biztosra vettem, hogy most találkozni fogunk.

Azután felugrott.

— A levelek!

Minden rekeszt kinyitott az íróasztalon és átkutatta a papirokat.

— Ha ezek eltűntek, akkor vége mindennek. Ha nála vannak, úgy el lehetünk készülve a legrosszabbra.

Tovább kutatott, de hiába. Kimerülve dőlt vissza a székre és egy pillanatra lecsukta szemeit.

Ekkor háta mögött könnyű, gunyos kacagást hallott. Felugrott és revolvere után kapott.

De senkit sem látott, a szoba üres volt.

— Hallucináció, — mondotta. — Még mindig a fejemben van a kloroform. Haza kell mennem. A dolog nem sikerült.

Leeresztette revolverét. Ekkor ismét hallotta a kacagást, most már tisztábban.

Erre minden kloroform-bágyadtság kiment a fejéből. A kezevel előtti asztalhoz rohant, melyet földig érő nehéz terítő takart. Amint felemelte a terítőt, egy ösz-

szekötözött embert látott az asztal alatt.

Gilió doktor volt.

A csodálkozástól lesujtva roskadt a detektív a legközelebbi karrösszébe.

— Számítottam rá, hogy itt fogom találni, Gilió doktor, de nem ilyen helyzetben. De ugylátszik, az urak nagyon szeretik a meglepetéseket. Van ideje velem pár szót váltani?

— Nagyon szívesen, — felelte Gilió.

Cardon felállt, megvizsgálta a kötelet, amellyel a doktor meg volt kötözve, azután kiürítette annak zsebeit.

Mig a nála talált papirokat gyorsan átkutatta, meggyőződött róla, hogy azok között volt egy jegyzék azon csapatokról, kik az első mozgósításban résztvennének. Ez olyan titkos okmány volt, hogy még a hadügyminisztérium vezénylő osztályának sem volt birtokában.

— Ez ismét szép ajándék — mondotta a detektív és elfogódva gondolt rá, hogy még miféle ajándékok fognak majd következni.

Gilió doktor gunyosan nevetett.

— Tudja-e, hogy ezek a papirok, melyeket a zsebeiben találtam, legalább is tíz évi fegyházat zudíthatnak a nyakára?

— Igen, de akkor életfogytiglani fegyházat kapnék azért, hogy . . .

— Csend! Neveket ne említsen. De most mondja meg, miért adja ki azt a rengeteg összeget, amikbe ezek a papirok kerülnek, ha azokat ingyen visszaadja nekünk? Oly nagy összegeket fizet a szomszéd állam a titkokért? Mit fizetett például ezért az okmányért?

— Ez sohasem volt a kezükben.

— Mit mond?

— Ugy van, ahogy mondtam. Ezt ma este kaptam . . .

— Csend! . . . Ezt a nevet sohasem szabad kimondani.

A detektív a papirok közt lapozott. Hirtelen meglepetve nézett fel.

— Ha megmondja, hogy e dolgok mögött mi titok lappang, szabadonbocsátom.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak augusztus hó 8-án.

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 9.35-9.60; 78 kg-os 9.45-9.70; 79 kg-os 9.55-9.80; 80 kg-os 9.65-9.90; felsőtiszai és jászúri 77 kg-os 8.95-9.05; 78 kg-os 9.05-9.15; 79 kg-os 9.15-9.25; 80 kg-os 9.25-9.35; fejmegyei, dunántúli, pest-vidéki és bácskai 77 kg-os 8.90-9.00; 78 kg-os 9.00-9.10; 79 kg-os 9.10-9.20; 80 kg-os 9.20-9.30. — *Pestvidéki rozs* 5.85-5.95, egyéb rozs 5.85-5.95; *árpa*, másodrendű 6.95-7.15; *zab*, elsőrendű 7.70-7.80; *zab*, másodrendű 7.60-7.70; tiszántúli *tengeri* 7.50-7.60, egyéb tengeri 7.50-7.60; *korpa* 5.00-5.10; új *zab* 7.40-7.50; *8-as liszt* 7.50-7.70 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 9.39-9.40, márciusra 10.43-10.44. — *Rozs* októberre 6.38-6.40, márciusra 7.20-7.22. — *Tengeri* augusztusra 7.74-7.70, szeptemberre 7.90, májusra 8.35-8.37 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A *Mauthner Ödön* Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) *Bíborhere.* A külföldi kereslet az elmúlt héten erősen megecsappant, ennek következtében az árak belföldön is esökkentek. A mostanig piacra került tételek az idei esős időjárás következtében jóval gyengébbek a tavalyi átlagnál. Kötések ezideig még nem fordultak elő, annál kevésbé, mert a külföld által kiltásba helyezett árak igen alacsonyak. *Battucin.* Az első tételek már piacra vannak, a minőség azonban sok kívánnivalót hagy maga után. *Szöszösbükköny* igen élénk keresletnek örvend és előszerint magas árak mellett talál elhelyezést. *Pannónbükköny* is keresik. *Ősziborsó.* Az idén ismét nagyobb tételekben exportálható vetőmag. *Zöldborsóban* a termés minden várakozást felülmulóan jó, így a kínálat erősbödésével az árak lemorzsolódtak. *Viktória-borsó* e héten már több árut kínálnak. *Mák.* Most már kétségtelen, hogy az idén rekordterméssel számolhatunk, melynek elhelyezése a külföldi jó termések következtében egyelőre a legnagyobb nehézségekbe ütközik és így az árak további esökkenése nem volt megátalható. *Mustármag.* Néhány gyöpyörű tétel már piacra került körülbelül a múlt évi áralapon. — *A budapesti árutözsde jegyzései nyersáruért* *száz különként:* repace 23.75-24.25; bíborhere 40-42; szöszösbükköny 37-39; kék mák 54-55; Viktória-borsó 12-14; express-borsó 12.5-13.5; őszi borsó 15-16; szárított repászelet 8-8.25; lencse, kis 24-26, nagy 30-34 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 6, borsóhéj 6, borsókorpa 6, buzakonkoly 5, konkolydara 6, lenmagpogácsa 12.50, napraforgópogácsa 9, repecpogácsa 7.75, rozskonkoly 4.75, rozskorpa 5.20, rozso 5, rozstakarmányliszt 6.90, szójababpogácsaliszt, nagyban 20, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 22, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 3.80-4.40, harmadrendű, csomoglásra 3.20-3.50, lucernaszéna 5-5.80, za-

bosbükkönyszéna 3.80-4.50, alomszalma, elsőrendű 3.40, alomszalma, másodrendű 2.50-3 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 42-45, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 42-45, másféléves üszök 38-42, másféléves tinók 38-42, fiatal, friss fejstehén 55-65 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Borjувásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 66-72, kivételesen 76-78, másodrendű 59-65, harmadrendű 44-58 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőségű 48, gyenge 38, bika, legjobb 52-58, középminőségű 42-45 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 70-72, közepes 70-80, nehéz sertés 78-80 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Csikó 75, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 220-450, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 140-300, alárendelt minőségű 50-150, vágó 30-120 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogasz ürök páronként 100 kg, vagy azonfelül szulyban 36-40, prima, fiatal bárányok páronként 75-80 kg között 36-40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. Az elmúlt héten a magyar piacon nem volt számottevő forgalom és az itt-ott elkelt kisebb tételű középminőségű fésűs- és szövetgyapjuért 1.30-1.40 pengős árakat fizettek helyt, vidéki állomás.

Nyersbőr. Marhabőr, minden szulyban, magyar 65, tarka 75, borjubőr, rövid lábba, 155-160 fillér kilogrammonként

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefőlözött tej 8-10, tejszín 240-280, tejföl 120-160 cent, centrifugált teavaj kilogrammja kicsinyben 220-280, szedett vaj 180-220, tehéntúró 40-80, juhtúró 140-200, gróisajt 220-240, trappista sajt 160-240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élis baromfi:* Csirke 0.70-2, tyúk 1.50-3 pengő darabonként. *Leált baromfi:* Hizott ruca és lud 1.20-1.50, csirke 1.60-2.40, tyúk 1-1.40, libamáj 2-6 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 5.5-7 fillér.

Vadpiac. Özomb 2.50-3, vaddisznócomb 1.40-1.50 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.20-1.80, harcsa 2.40-4 pengő kilogrammonként.

Zöldseg. Sárgarépa, csomója, zöldjével 3-10, petrezselyem, csomója, zöldjével 3-10, zeller, zöldjével, újdonság, darabja 2-6, kalarábé darabja 1-5 karfiol 30-80, vöröshagyma 8-14, fokhagyma 28-50, cékla 10-20, fejeskáposzta 6-14, kelkáposzta 6-18, vöröskáposzta 28-50, fejesalutá, darabja 2-10, torma 30-160, burgonya, újdonság 6-12, kifli, 16-18, champignon gomba 120-320, mezei csiperke 100-140, vargánya 100-160, fekete retek 10-26, hónaposretek csomója 4-14, jánosnap retek csomója 6-12, uborka 8-20, zöldpaprika 50-100, tök (főző) 4-8, paradicsom 16-40, zöldbab 8-40, zöldborsó 14-40, sóska 12-24, paraj 14-24 fillér kilogrammonként, 1 cső tengeri 3-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 20-80, körte 18-70, ringló 20-60, cseresznye 26-100, meggy

20-100, barack 20-60, őszibarack 24-140, málna 35-70, erdei szamóca 80-160, ribizli 20-40, egres 12-40, szőlő, újdonság 400-500, sárgadinnye 60-150, dióbél 360-500, mogyoró, héjazott 320-420, mandula, héjazott 400-700 fillér kilogrammonként

Méz, pergetett, kilogrammonként 1.20-1.50 pengő.

Paprika. *Termelői árak Szegeden:* Édes nemes paprika 120-150, félédes paprika 65-75, elsőrendű paprika 50-75, másodrendű paprika 30-40, harmadrendű paprika 25-30 fillér kilogrammonként, füzéres paprika 2-3.50 pengő füzérenként. — *Katocsán:* Édes nemes paprika 120-150, rózsapaprika 80-90, másodrendű paprika 40-50, csövespaprika 4-50 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszestalok. A szeszárok változatlanok. *Gyümölcspaprika.* Az üzletmenet főleg *törkölypálinkában* élénkült meg és 2.90 pengőig, sőt prima áruban 3 pengőig történtek üzletek. *Seprőpálinkában* csendes a forgalom. *Új eperpálinka* 3.10-3.30 pengőért ajánlottak. *Szilvórium* nyári áru 4.20, ó-kék áru 5.20 pengőig került forgalomba 10.000 literfokonként, plusz 3 százalék forgalmi adó. *Borparlat.* Az exportra kerülő borok feljavítására felhasználandó borpárlat ára 38.41 pengő, ismert eladási feltételek mellett.

Borpiac. *Csengődöm* 12 fokos kadarka, literenként 26 fillérért. *Dömsödör* 12 fokos bor, literenként 26 fillérért. 11 fokos 24 fillérért. *Gyöngyösön* 13 fokos 23, 15 fokos 30, 14 fokos 25, 10.6 fokos otelló literenként 20 fillér. *Baján* Malligandfokunkint 1.7-1.8 filléres alapon adják el a borokat. *Jászbényben* 12-13 fokos borokért literenként 23-24 fillért fizettek. *Székárdon* 12 fokos bor literenként 22 fillér.

Fapiac. A *fenyőfapiac*on élénkülő keresletre számítanak, amely a készletek sürgős kiegészítését teszi szükségessé. *Tűzfűjában* a forgalom gyenge, az árak szilárdak. Belföldi száraz bükkhasáb ára 285-290, száraz cserhasábé 235-240, gyertyánhasábé 255-260, akáchasábé 230-240 pengő budapesti paritásában. *Lombfenyők* közül csak tölgy- és diófa iránt van érdeklődés.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* angol font 1905-1945; dollár 417-427; kanadai dollár 383-403; hollandi forint 231.10-234.30; lengyel zloty 64.35-64.85; német márka 135.70-136.60; svájci frank 110.70-111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehkorona 16.95-17.07; szerb dinár 7.80-8.30; francia frank 22.30-22.50; lengyel zloty 64.35-64.85; román leu 3.40-3.44; bolgár leva 4-4.26; olasz lira 29.90-30.20; osztrák schilling 77.50-80.50 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 AUGUSZTUS 13—19.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

13

9.15: Hírek. 9.40: Hírek a jamboree-ről. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond dr. Wéber Pál kanonok. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd kb. 12.10: Bura Károly cigányzenekara. 1.45: Gramofonlemez. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Kisjókai Takách Gyula m. kir. gazdasági felügyelő: „A minőségi buza-termelés”. 3.45: Üzenetek a cserkész-táborból. 4.55: Időjelzés, időjárásjelentés. 5: Kondor Leó és Polgár Tibor két-zongorás jazz-hangversenye. 6: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórazoktató zene. 7.15: „Aratási diskurálás”. Móricz Zsigmond vidám eszegeése. 7.45: Magyar dalok. Csóka Béla énekel, kíséri Revere Gyula hárfán és zongorán, Lantos Ferenc tárogatón. 8.45: Időjelzés, hírek. 9: Három egyfelvonásos előadása a Studióból. **Utána kb. 10.20:** Időjárásjelentés. **Majd:** Bachmann jazz-zenekar, Fekete Pál énekszámával. 11.30: Üzenetek a cserkész-táborból.

Hétfő

14

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Egy aszályos magyar esztendő. 2. Hírek a jamboreeről. **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: „Séta a táborban”. Helyszíni közvetítés Gödöllőről. 12.30: Időjelzés, hírek. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Mándits-szalonzenekar. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3: Üzenetek a cserkész-táborból. 4: Beküldött állásajánlatok felolvasása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A néprajzi anyaggyűjtés érdekességei”. Gönczi Ferenc előadása. 5.30: Farnadi Edith zongorázik. 6: „Európa vízpoló válogatott csapata”. Dr. Donáth Leó, a Nemzetközi Uszósövetség főtítkára előadása. 6.30: Debreceni trió; zongora, hegedű, gordonka. 7.30: Szini Gyula novellái.

7.50: Elek Szidi énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.20: Időjelzés, hírek. 8.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. **Utána kb. 10:** Időjárásjelentés. **Majd:** Kiss Lajos cigányzenekara. 11: Az avangárdisták bucsuztatója. 11.15: Gramofonlemez.

Kedd

15

8.15: Hírek. 8.40: Hírek a jamboree-ről. 9: A jamboree protestáns résztvevőinek záró istentisztelete. Prédikál dr. Ravasz László püspök. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. Szentbeszédet mond Folba János főesperes. 11.15: Görög-katholikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő görög-katholikus templomból. Szentbeszédet mond Bihon István pápai kamarás. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd kb. 12.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. 2: Gramofonlemez. 3: Üzenetek a cserkész-táborból. 4.15: Arató Béla meséi. 4.50: Időjelzés, időjárásjelentés. **Utána:** Magyar nóták; Bodán Margit énekel, kíséri aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 6: „Mit fényképezzünk nyáron?” Dr. Gyulai Ferenc előadása. 6.30: Helyszíni közvetítés a Császárfürdőből. „Magyarország és Európa válogatott vízpoló csapatainak küzdelme.” 7.10: Bertha István szalonzenekar. 8: Bucsú-táború. Helyszíni közvetítés Gödöllőről. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.50: Szalonzene. Vezényel Polgár Tibor. 10.50: Toll Árpád és Janesi cigányzenekara. 11.30: Üzenetek a cserkész-táborból.

Szerda

16

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Régiségek; furcsaságok. (Felolvasás.) 2. Hírek a jamboreeről. **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Bucsuznak a cserkészek. Helyszíni közvetítés a gödöllői pályaudvarról. 12.30: Hírek. 12.40: Patlak Irma énekel. Setét György hegedül. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Szalai Pepita Gyula cigányzenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: Diákfélóra. „Pasteur.” 4: „Hasznos háztartási tudnivalók.” Stumpf Károlyné előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Berend szalonzenekar. 6.15:

„Négyesfogat.“ Pásztor József elbeszélése. **6.45:** Kabos Ilonka zongorázik. **7.20:** „Kétezeréves nyarak.“ Dr. Révay József és dr. Keresztély István párbeszéde. **8.10:** „Részlet a Gyöngyösbokrétából.“ Helyszíni közvetítés a Városi (Labriola) Színházból. Rendező Paulini Béla. Utána kb. **9.55:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Dénes József cigányzenekara. **11.30:** Major Aranka énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.

Csütörtök 17

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok: Hajduszoboszló. 2. Könyvek fertőtlenítése. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szmírnof Szergej orosz balalajka zenekara. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállás jelentés. **1.30:** Barta Klári zongorázik és Tábor Frigyes énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Statárium a IV. bében.“ Radványi Kálmán ifjúsági elbeszélése. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. **6.10:** „A dolgozat.“ — „Mihály szürupért megy.“ Pál Ödön elbeszélései. **6.40:** Sebeők Sári énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.10:** „Kék és piros.“ Viglák egy felvonásban. Herczeg Ferenc novellájából írta: Zágony István **8.10:** Időjelzés, hírek. **8.30:** Bura Sándor cigányzenekara. **9.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. **10.30:** Időjárásjelentés, hírek. **Utána:** Gramofonlemez. **11.30:** Lantos jazz, Vajda Károly énekszámival.

Péntek 18

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszakí anyag. 2. Heine dalaiból. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky szalonzenekar. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Hariss Győző vokálkvartettje. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** Diákféltóra. „Mesél a bécsi erdő.“ (Strauss). **4:** Toll

Árpád és Jancsi cigányzenekara. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A magyar királyi postamuzeum“. Tutsek József előadása. **5.30:** Petri Endre zongorázik. **6:** „Megérkezik a segítség“. Révész Béla novellája. **6.30:** Zoltán Irén énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.05:** Külügyi negyedóra. **7.20:** „Utazás a rivaldák körül“. Bánóczy Dezső dr. gramofonrevüje. **8.20:** Időjelzés, hírek. **8.40:** A Mária Terézia 1. honvédegyalozzred fuvózenekara. **10.10:** Időjárásjelentés. **Majd:** Veres Lajos cigányzenekara, Kalmár Pál énekszámival. Közben **11:** „St. Stefans Feiern“. Irta és felolvassa dr. Koudela Géza.

Szombat 19

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. A linzi magyar remete. (Bacsányi János.) 2. Nyári befőzések. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hidy Gyulai Mária hegedűl és Kertay Ferenc énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Országos Postászenekar. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A „Rádióélet“ meseórája. (Harsányi Gizi előadása.) **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Szent István koronája és a koronázási jelvények.“ Mesterházy Jenő előadása. **5.30:** Dalok. Schubert: „A szép molnárlány“ című dalciklusából. Éneklő Kertész Lajos. Zongorán kíséri K. Kain Kató. **6.10:** Mit üzen a rádió. **6.50:** Gramofonlemez. **8:** Színműelőadás a Studióból. „A kitagadottak.“ Három történelmi egyfelvonásos. Irta vitéz Somogyvári Gyula. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. **10:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara, Solthy György énekszámival.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, augusztus hó 13-án, délután 3 órától — 3.45-ig: Gramofonlemez.

SZOMBAT, augusztus hó 19-én, délután 6.10: Gramofonlemez.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7